Süleymaniye Kütüphanesi
Kısmı Hacı Mahmud
Yeni kayıt No 2549
Eski kayıt No

HACI MAHMUD EFENDİ
BEŞİKTAŞ
Vakıf Kütüphanesi

T.C.
Kütüphanesi
1933

2042

سیمجی
سلیمان افندی

(رساله مجمع المعارف)

بسم الله الرحمن الرحیم

الحمد لله رب العالمین والصلوة والسلام علی محمد وآل
وصحبه اجمعین (اما بعد) معلوم ارباب عرفان ومفهوم
اصحاب ذوق ایقان اوله که عاشق وطالب علم ومعرفت
وهر راغب سر توحید وذوق وهدایت ایله متلذذ اولمق
مراد ایدن سالکه لازم وبلا بد درکه ابتدا اهل توحیدك
لسانلرنده جاری اولان الفاظ متداوله که طائفه صوفیه نك
تعبیراتیدر وانلرك اصطلاحاتیدر مخصوص عباراتدر اصل
اساس علم توحید واسباب وآلات نور معرفت وعرفان

اولان عباراتدر وانلرك تعبیرات واصطلاحاتی بلمکه منوط
ومربوطدر مثلا وجود واجب ووجود حقیقی
ووجود صوری ووجود اضافی ووجود ظلی
ووجود خارجی ووجود سکه ووجود حسی ووجود ثانی
ووجود عدمی ووجود فنا ومعقولات علمیه بونلردر
وبونلرك هر بری نه محله حرف اولنور وهر محلده نه نسبت
ایله استعمال اولنور بلمکه محتاجدر ودخی حقیقة الحقایق
وحقیقت وحده وحقیقت الهی وحقیقت محمدیه وحقایق
اسماء وصفات وحقیقت منبسط وحقیقت انسانیه
وحقیقت کونیه وحقایق اشیا وعکوس الهیه وظلال کونیه

وماهیّات ممکنه بونلرك دخی هر نقده مطابقت معنالری

در کار ایسه مخالفت الفاظدن ایجاب ایدن مناسبتی

بحثنده بلنمکه محتاج بر مضادر و دخی صور اسما

وصفات ومظاهر اسما وصفات وحضرت علمیه واعیان ثابته

وتجلّی اوّل وتجلّی ثانی وثالث واستعدادات ازلیه وقابلیّات غیر

مجعوله وثوابت کونیه ولطیفهٔ انسانیه ومرآت الهیه ومرآت حضرتیه

بونلرك جمیعسی کمالیله بیلمك شویله که کندی علمای اولوب بحثنده

تأمّل وتفکّره محتاج اولمیه بلا عسرت محل اقتضاده تعریف

وتخصیص وتبیین ایده‌بیله وتجربه قادر اوله ده حصول معرفت

حصول اوله‌دن برکشی ضبط وحفظدن عاجز اوله وبو عبارات

لطیفه ونکات شریفه‌یی بوله بولمز ودخی معرفت توحید

ومعرفت نفس ومعرفت انسان ومعرفت عالم ومعرفت آدم

ومعرفت آخرت ومعرفت ایمان مجازیه وحقیقیه ومعرفت تعیّن

محمّد ومعرفت اشکال ومعرفت ادراك اطفال وحیوانات

ومعرفت کمالات انسانی ومعرفت درجهٔ ارشاد بونلر

دخی کی بنفسه معلوم اوله‌دن بحث طبیعت وشرف حقیقی‌دن

وبرزخ انبیادن خصوص ملکه دکلدر ودخی سرّ شریعت

وسرّ طریقت وسرّ معرفت وسرّ حقیقت وسرّ کثرت

ووحدت ووحدتده کثرت وسرّ عشق الهی وسرّ جذبهٔ کونیه

وسرّ عقوبت ورحمت وسرّ حدوث عالم بونده جمله‌لری

حقیقتی منکشف و معلوم اولمق (من عرف نفسه فقد عرف

ربه) سرینه واصل اولمغله نشأت معرفت نفسک

کمالی عنواننده در زیرا بر سالک نفسنه عارف اولمدقجه سر

توحیده واقف و حقیقت اشیایه عارف اولمز و مشام عرفاننده

نسیم کمال و رایحۀ ذوق حال شتابان بولنز و وحدت سرّنی

قلبی نور عرفان و سطوات حرارت عشقه بر درلو ایه دولمز

و دخی اصول و فروع علم مقصوده یول بولمز بو ندر و بو شقلو

نکات و مسائل جمله‌سی طالب موفقه و عاشق صادقک

کمال درجه‌لریدرکه لازم و ملزوم قیبتنده در بو دقایقک

بر علمنده و نقصان اولورسه جهت قصور وضع

دیکاردر انکچونکه معرفت نفسی که بینفسه معلوم اولدقدن

معرفت الله یعنی ربینی بیلمک اولمز و سر توحیده و نور عرفانه

یول بولمز و غیریت و انانیت ظلماتندن قورتولمز ایدیسه

کثرت دربندلرنده و انانیت عقباتنده محصور و ربقۀ

حیوانیته ایلیم سبعی و شهوی الی یوم الآخره و افرقتا

واحسرتا نفسیله مدبور و مملوک و مقهور اولمیه قلور

معاذالله تعالی زیرا حضرت نبی علیه الصلوة والسلام وجودک

ذنب و لا یقاس علیه ذنب آخر بیورمشدر یعنی سنک وجودک

سنه کنا بدر و بو وجوده دیرسه و سنده کندن وجودی

وجود مستقل حقانه عقدن خیال و ظنله ایدرسه و سنده کنده

وارلغی حقك وارلغندن بشقه وجودك ده وارلغك
حقك وجودندن بشقه وحیاتك وافعال واقوالك
وسائر کیفیاتك کندی علمکله وارادتکله وقدرتکله وفعلکله
وقوتکله قیامی ایدیسه حالبوکه اویله دکلدر سنك وارلغك
ووجودك وارخیالك ایدیسه یوقدر. اولصورتله سنده بر
شخصیت ایله تعینه بولمشدر اولشخصیه بظن وخیال واوهامدر
بلکه وجودك وحیاتك وافعال واقوالك وارادت وقدرتك
حقك وجودی وحیاتی وارادتی وقدرتیله درکه غیری
دکلدر سنك غیری ظن ایدیکك جهالتندن وعدم عرفانندن
ودخی سنکدن دنیاده وآخرتده مستقلجه بر وجود وهم

ابدیا آخرتده ابدی کندولکنله اولسون کرک مقبول ایدیسه
حالبوکه حقدن بعید ومحروم تمنی ایتمه اولیور وهو سبحانه
وتعالی حضرتلری (وانه بکل شیء محیط) بیوردیغی نص
کریمه الهوظاهر علمی وقدرتیله محیط دیو تصریح وتأویل
ایدیلر مع هذا جناب حق علمیله وقدرتیله محیط اولدیغی
دخی (وانه بکل شیء قدیر) ودخی (ان الله قد احاط بکل
شیء علما) نص عظیمیله تصریح وعیان بیوردیغی کبی
(وانه بکل شیء محیط) نظم شریفیله احاطه ذاتیه سنه
دخی بیورمشدر (ونحن اقرب الیه من حبل الورید) وهو معکم

ابجا كنتم وما رميت اذ رميت) وبونك امثالي نيجه آيات
قرآنيه ونصوص فرقانيه ايله سرّ توحيد وحقيقت ذاتيه
وحدانيه وفردانيتي دويورمشدر .

بالاده ذكر وتحرير اولنان عبارتك رموزات عجيبه ومكنونات
لطيفه‌لري كه هر بري محلنده بر مناسبت ايله اعتبار
واستعمال اولنمشدر . اگرچه عبارات مذكوره نك حاوي اولديغي
معاني رموزاتي غايه‌لري علي وجه الاتم تحقيقه وتصريح
اولنمق لازم كلسه هر برينك تحقيقي بر مدون كتاب
وتأليف وتدقيقي بر دفتر بخطاب اولمق لازم كلوردي

اوبله اولسه ايشبو رساله شريفه‌ده هر برينك لفظ وعباره‌لري
فكر محدوده ونه مناسبت ايله تعبير واشارت اولنمشدر
اندي سهولت ايله فهم وادراك اولنسون ايچون بر نبذه
اجمال وبعضه تفصيله محتاج اولنديغي عين قدر الطاقه
تفصيله اقدام وسهو وخطادن مصون وسالم اولمه
رجاسيله كمال سعي واهتمام اولنمشدر . اگرچه كتب احوال
وآثار عجيبه‌ده عبارات مذكوره بالمناسبه ذكر وتبيين لازم
اولديغي قضايارده تحرير وتعبير وتقرير وتبيين اولنه
اليه مفترقه وپريشانده هر برنك بالاقتضا تقريري

موجب اولدیغی محللرده مجمل ومفصل ذکری مستوفادر
ایتمشدر . اما اشبو رساله ده مستقل عباره لر مذکوره نك
شرح و بیانی و جمله سنك بر محلده درج و عباره لر
بر دفعه اولمغله مفصل ومناسب کورلدیکندن صحیح تعبیرات
ومناسبت وفیه ملایم تمثیلات ایله بیان ونهایتده
بو بنده عبارت اختیار اولندی . وبالله التوفیق نعم المولی
ونعم الرفیق . ای طالب کمال معرفت وای عاشق جمال ذات
حضرتشویله معلوم اوله که اکرچه اولدن طریقه
حق مالك ودل وجاندن اهل حقك اعمال وافعال

واقواله قالی وذوقی وحالات مغبوبه ومعرفت وکمالات
حقانیه لرینه طالب وساتر الیه ایندکده (فاما السائل
فلا تنهر) نظم کریمه مظهر ایتدیکی حیثیتیله سائل مستعده
منع ایتدیکی اجزاده استعداد وقابلیتلری مقداری
اصلا قصور ایتمیوب حق سبحانه وتعالی حضرتلری کمال
کرمندن قابل اوله جق مقدار کمالات لایقه ونور
معرفت فایقه عطا واحسان ایتدیکندن آنلر دخی
اصحاب استعداده (واما بنعمة ربك فحدث) امر
عظیمی اوزره انانیت عقبه سنده فلان سالك صادق

طریقت هدایت ونور معرفته دلالت ویروحدانیت
ونور فردانیت ذات حضرتنده نیجه بولدقلرینی وعده صحیح
القلب سالکی قابل بیلدکلرینه قدر ودار ایله معامله
ایتدیلر (فاما الیتیم فلا تقهر) امر شریفه امتثالاً
بذل مقدور ایدرلر تحدیث نعمة ایچون هر طالب
وسالك وهر عاشق وسالکه قابلیتی مقداری واستعدادی
وجهله پرهیز وریاضتده وتقوی ومجاهداتده
واعمال وافعال وذکر وعبارات ذات حضرتنده هر سالکی
قابلیتی مقتضاسی طریقه ایله تربیه وارشاد وتحصیل

کمالاتنده وتخلیص کرداب انانیتده بذل طوبا اظهار واجرا
ایتدیلر نعمت الهیه‌نك شکرلرینی وشکر تجدیدینی اجرا ایدرلر
پس طالب صادق وعاشق وسالك موافق دخی هم وارلر
اولدن اولدیلر اراریه ازدل وجان امتثال ومحبت
وخدمتلرنده بذل جان وباش ومال ومنال ایله ادب
شریعت وطریقت کمال رعایته وسیر وسلوکه اصلاح غرض وعوض
هوالرینه میل وریعب لوحات وبلکه جنت وجحیم دعوالره
دخی دماغندن ازاله اولوب غیر وسوا وانانیت واوهام
وخیالاتی اسقاط اولمغه اهتمام وسعی مالاکلام ایده
تاکه نسیم قدسی شمله عرفانه واصل وفنای حقیقی

ونور بقاسی ذات وحدت سنده دخی وجدانده حاصل اولمه

بعده بالاده مذکور الفاظ وعبارات شریفه‌لرك

حاصل اولدیغی اسرار شامله ومعانی مرموزه‌ده بالفعل

رقت رقت لطیفه مدرك وخزانهٔ علم وعرفانده مندرج

وسویدای قلبنده مندمج اوله‌رق علمك وحالك وعینی

ذوقك اولدقده معرفت نفس ومعرفت الله ومعرفت

عالم وآدم وسر ممکنات منکشف وتوحید حقیقی وایمانی

لدنی ومسئلهٔ وحدت وفنا بقا ووجود ذات

مذکوره که الفاظ مختلفه ایله معنی واحده تعبیر

وهر برینك مناسبتی ایله تفسیر اولنمشدر خزانهٔ قلبده

محزون ومکنون اولور (ذلك فضل الله یؤتیه من یشاء

والله ذو الفضل العظیم) بیان شو مقدمه معلوم اولدیسه

بالاده مذکور الفاظ شریفه‌لرك مقید ومخفی

معانی مرموزه‌لرندن بر نبذه‌ك شرحندن ذره

ودریادن قطره مثللو بیانه شروع اولنمشدر

(وجود واجب) اصل وجود حقك ذاتیله ذاتنده

وجدانیدر اثنا وجوب واجب وجود ممکنات عکسیدر

وذاتاً حقدر ذاتنده ذاتیله ذاتنه وجدانیدر ول

اعلم (وجود حقیقی) معلوم اوله که هر موجوده

ومشهوده وجود تعبیر ایدرلر موجود ووجود

دردر. اما آنلرك وجودلرى وموجودلقلرى مجازى

واعتباريدر. تعريف وتفهيم ايچون يوخسه حقيقتده

آنلرك وجودلرى عدم وصور وتعينلرى ظلالدن عبارتدر

زيرا مجموع صور اشيا في نفس الامر عدمدر.

وصورتده عكوس وظلال قبيلندن اشيانك موجود كورنديكى

كولكه نك جرم متحيز وموجود كورنديكى مثللودر

كولكه نك كافهٔ افعال وحركاتى كولكه صاحبنك افعال

وحركاتيله در. كندى كنديلكندن حركتى يوقدر. كذلك

اشياء ممكنه نك دخى ظل اولديغى حسبيله مجموع احوالنرى

ذو ظل كه وجود حقيقيدر. اندن منتشره دركندولكلرندن

دكلدر. آنلرك ايچون كندولكلرى يوقدر. عدم صرفدر.

موجود حقيقى كه بالاده وجود حقيقى ديدك

ايدى آندن غيرى حقيقتده نه موجود ونه بر وجود

واردر. حق موجود ديمك صالحدر نه وجودلرنده

بقود آخرك ايجاديله دكلدر. تعالى شأنه عما

ذلك علواً كبيراً بلكه بذاته ازلاً وابداً وجودى

ذاتيله موجوددر. لا موجود الا ذات عارفلرك ايمانى

ما في الكون غيرك عشقك صدقه وايقانيدر

نص كريمده «قد كلا تبعى عرش كلته» جمعه ذواته

كرام ظلك ذو ظله عمله ذاهب اولوب ظل

دوظلّی یعنی صاحبی ایله عمل ایدر. بو ویستر و بعضه کبار
اولیاء هرکسه استعدادینه متقضاسی عمل ایدر بو ویستر
ایله وجه دخی (ولکلٍ وجهةٌ هو مولّیها) ودخی
(ان للقرآن ظهراً وبطناً ولبطنه بطناً الی سبعة ابطن
وفی روایة آخر الی سبعین بطنه) منطوقنجه واقع اولمشدر
پس وجود حقیقی واجب الوجوددر. ومجموع ممکنات
ممکن الوجوددر. اویله اولسه ممکنلرک وجودی حادثدر.
حادث ایسه محض عدم وظل اولهامدر. اشیایه وجود وموجود
دیمک مجازدر اعتباریدر. اصل وجود وجود حقیقیدر
فافهم والله اعلم واحکم (وجود صوری) اولدرکه

آنفا ذکری سبقت ایدن وجه اوزره هرشیئک بر صور
وتعینه ایله ظاهر ومصوّردر. وجود صوری تعبیر اولنور
اگرچه حقک وجودیله موجود وقیومیله قائمدر
اما ظاهرده بر صورت ایله مصوّر ومشهود وموجود
اولدیغندن وجود صوری اعتبار اولنور (وجود اضافی)
بو دخی هر شیئک حقیقتله ارتباطیله مصوّر واول
حقیقت اول صوره مضاف واول صوره اول حقیقت ایله
قائم وحقیقته مضاف وآنکله موجود گورندیگندن
وجود اضافی تعبیر اولنور (وجود ظلی) بو دخی
گیجه کبی اشیا ظل وخیال واوهامدن معدا ایجه

وجوددن شمع ایتمشدر . وجودی و افعالی و احوالی
ومجموع اصوات وحرکاتی ظلك ذوظل ایله اولان
احوالی تمثلدر . نتکم بیورلمش الاعیان ماشمت
رائحة الوجود یعنی اعیان ثابته اعیان خارجیه کون
وفسادن عبارتدر کافه اشیانك محکیدر . رائحة
وجوددن قوقمامشدر . ولذة بوددن اصلا
طاتمامشدر شو لقدرجه کنه بر بنده بر قابلیتدر درك
خطاب کمه ایله مشرف ومقابلده ده قیلکون ایله
متقیه ومصور اولمه ایله ممکندر . پس بو شرف
خطاب کمه ایله مشرف وفیکون مستعد وظهور

وتعینه بر صورظلی وهمی ایله حقیقة مضاف وحقیقة
مشهود وموجود اولدیغندن وجود ظلی تعبیر اولنمشدر
والله اعلم (وجود فانی) وجود حقیقتده بر
واندن معدای فانی اولدیغی مناسبتیله وجود فانی
دینلمشدر . یعنی وجود حقیقتده واجب الوجوددر
بردر ازلی وابدی دائم وباقیدر . وجود فانیه
حادث وفانی ومعدوم مدرك اصلا بقاسی یوقدر
بو مناسبت ایله وجود فنا تعبیر اولنمشدر
(وجود ثانی) (وجود خارجی) وجود ممکن) وجود
حسی) بونلرده جمله بر معنادر . لکن اسمدی

مناسبتیله محللرنده هر بری بر تعبیر ایله استعمال اولنور
(وجود عدم ایله) وجود فنانك) ایله اعتباری
وجود عدمك بر معناسی بالاده ذکر اولندیغی
مناسبتیدر که اشیانك هم معدوم اولدیغیدر
وجود فنا دخی بعینه بویله در اما ایکنجی معناسی
سالکك کندی وارلغنی اعدام وافنا ایتمیدر که
فنانك وجودك ابتداسیدر آنلچون بیورمشدرکه
وجود عدم وجود بشریه عودت ایدر اما وجود
فنا هیچ وجود بشریه عودت ایتمز بونك تحقیقی
تفصیله محتاجدر هان شوقدر تعریف ایده لم که

اجمالدن تفصیله انتقال ممکن اولسون وجود عدم معناسی
اولی معلوم اولدی معناء ثانی شویله در که سالك
سلوکنده بر مرتبه یه واصل اولور که افنای انانیت
ایدوب کافهٔ موجودات و کندی وجودی معدوم اولدیغی
معلومی اولوب هنوز فنای کلی ایله فنا فی الله
ایرشمه مشدر اما انانیتی معدوم اولدیغی معلومیدر
علماً وایقاناً لکن ذوقاً وحالاً حق الیقینه واصل
اولمه مشدر بقیهٔ انانیتی هنوز باقیدر مرتبهٔ وجود
عدم ایرشوب مرتبهٔ وجود فنایه ایرمدیکندن قابلدر که
اول عدم بشریتی نه جزئی کلی تجاوز و نکاس ایله

وجود بشریته عود ایده امّا کندوسنده بقا ایتدن
اثر قالمیوب فنای کلیله بشریتی فانی اوله قد نظرده
ارتق وجود بشریته عود ایتمز بو معنا سببت ایله
وجود عدم بشریته عود ایدر. لکن وجود هرگز
بشریته عود ایتمز دیو بیورمشدر (معقولات علمیه
معلومات علمیه) دخی دینور. جمله علم عقلده ثابت
ومعلوم اولدیغیچون یعنی شول نسنه لرکه خارجده
وجودی اولمیوب عقلده و ذهنده ثبوتی اوله
معقولات علمیه اعتبار اولنور. مثلا ازواج و حوائج
ووباع ومعانی صوری ومعنوی بونلر امثالی

جمله سنک ظاهرده وجودی یوقدر امّا عقلده ثبوتی
واردر. مثلا کوکلک و سازسنک وجود عینیه کبی
نسنه لر خارجده وجودی واردر امّا بیجسنک
وجودی یوقدر لکن عقلده ثبوتی درکاردر
(مثال آخر) بو کمسه بو بنایی تنبیه ایدر. ابتدا آن ذهنده
طوریی و رسمی تصویر ایدرکه معقولات علمیه در ظهور
آنی بنا ایدجب بنا ایتمشدر. و خارجده وجودی بولمشدر
امّا عقلده بتمامها ظهور اولیوب صورت ذهنیه سی عقلده
ثابتدر. حاصلی شول نسنه که ظاهرده نورانی وظلمانی
وروحانی وجسمانی وحسی وحشی ماداملکه خارجده

وجودی یوغیکن ذهنده محفوظ و مصوّردر
و معقولات علمیه‌در . حاصلی مجموع صور خارجیه‌نک ذهنده
ثبوتنه معقولات علمیه دینور . معلومات علمیه دخی دینور
عالمک علمنده معلوم اولدیغندن معلومات علمیه
و علمنده ثبوتی ثابت اولدیغندن صور علمیه و صوری
تحقّق اولدیغندن معقولات دینور . فاعلم وانّه اعلم
(امّا حقیقة الحقایق) شودرکه جمیع حقایقی جامعدر
ذات وحدانیتیله و کافّه وجوداته شاملدر . حضرت
فردانیتیله شول ذات جامعدرکه حضرة الجمع و حضرة الوجود
و حضرة الذات الاحدیه تسمیه اولنور یعنی بالاده بسط

و تنظیر اولنسان وجودات و زبر تحریر اولنان حقایقک
اصلی و منشئی و مرجعیدر . آنک ذاتیچون وجوداتی
تعیینیدن مقدّم و مبدأدر . و حقیقة الحقایقه تشبیه اولندیغی
مجموع اشیاء ممکنه‌نک تعینیله صورتنک وجودی
و شهودی حقّک وجودی و صفاتی و قیامیله‌درکه
عرضک جوهرله شهودی کبی کائنات جوهر حقایقه عرضدر
صوردر . امّا حقایق دیدیکمز بر حقیقتدر بر وجوددر صور
و تعینات اشیا اول حقیقت واحده منبسط اوزرینه
منتظم اولوب تعینات مخصوصه بر وجود حقیقی ظلّیه موجود
و مشهور اولمشدر . امّا حقیقتده موجود و مشهود

حقیقتی ذاتیه وجودیه و عینیه حقیقتیدر بو جهتدن حقایقك

حقیقتی و جمیع موجوداتك وجودی اولدر غیری

دکلدر فافهم و ادرك (حقیقت وحده) و حقیقت

الحق بونلر ایکیسی بر معنادر محل منا سبتیله تعبیر

اولنور مثلا حقایقك جمله سی بر حقیقت اولدیغی

اعتباریله حقیقت واحده دینور و حقایق اشیانك

جمله سی حقیقت الهیه اولمسی اعتباریله حقیقت الهی

دینور حقایق تعدد اولدیغی کثرت اشیا و وفرت صورلری

اعتباریله در یوخسه بر حقیقت و بر وجوددر و مجموع

وجود الهی و حقیقت الهیه در فافهم والله اعلم و احکم

حقیقت محمدیه » حقیقت محمدیه تعین اول ایله ذاته حقدر

و مجموع اسما و صفات الهیه کا جامعدر و اسم جامع و اسم

اعظم اولدر و کافه تعینات اشیا آنده مندرجدر

یعنی انکله ظاهر اولوب هر تعینده بر حقیقت اعتبار

اولندیغندن صیغه جمع ایله تعبیر ایدکلرندن حقایقه

دنیلمه اما حقایقده جمع و کثرت یوقدر تعینك

کثرت و تعددندندر حقیقت ایسه بر وجوددر که

اصلا تعدد قبول ایتمز نتکم بابده ذکری سبقت

ایتمشدر پس حقیقت محمدیه جمیع حقایقك

یعنی جمیع اسما و صفاتك منشئ و مرجعی اولدیغی

تعینه اول اعتباریله دخی اسماء الهیه‌نك منشئی ومرجعی
اولمش اولورلر. والله اعلم واکرم

(حقایق اسما وصفات) شولر که کافهٔ اشیا مظاهر اسماء
وصفاتدر. پس اول اشیانك تعیناتی حقایقی کائنه
حقایق اسمادر. اسمانك اشیایه نسبتی حسبیله واول
اشیاده صفات الهیه ظاهر اولور. تقابلات اوزرینه
مثلا جلال وجمال مظاهرلك استعدادلك مقتضاسی بربرندن
متمیز اولور. حقیقتلریله پس صفات ضده اشیانك
ایله هدایت وضلال وجمال وجلال قهر ولطف کذا

وکذا هربری اسماء مظهر اولوب اسما اول مظهرده احکامك
اجرا ایدر. وصفات متقابله ومتضاده مظهریله
فیض اقدسی مقتضاسی استدعا ایتدیکی استعدادی اوزره
اعیان خارجیه‌ده فیض مقدس ایله عمل ایدر. استعدادی
توجهه استدعا ایتمه‌لیدر. ایشته شمدی (قل کل یعمل
علی شاکلته) فحوای شریفی آکلاشیلور. اما اول
مظاهرك مظاهر اسما وصفاتدر. لابد حقایقیه بربر
واکا مضاف وحقیقت منتسبدر. اویله اولسه بو مناسبت
ایله حقایقه اسما تعبیر بیورلشدر. والله اعلم واعظم
(وحقیقت منبسط) وحقیقت انسانیه) وحقیقت کونیه)

وحقیقت اشیاده بوندن دخی جمله‌سی کیجه کو بر معنایه
محمولدر لکن بعضه محلارده لفظ مناسبتیله تعبیری
اقتضا وایجاب ایتدیکندن معانی لطیفه‌یی مقتضای
الفاظ مختلفه ایله تعبیر بیورمشلر مثلا حقایقه
الهی حقیقت ثابته باسطه‌در کافه اشیایه محیط
ومنبسطدر وناقشباهیدر مکانی وزمانی وجهتی
وابتدایی وانتهاسی یوقدر لکن اشیا اوزرینه استیلاکه
وانبساطی اولدیغی مناسبتیله منبسط تعبیر اولنور وحقیقت
انسانیه سائر اشیانک حقیقتندن اوزرینه کمال
ظهورنده تقدمی درکاردر زیرا انسان نسخه

جامعه اولدیغندن جمیع اسما وصفات حقه مظهر اولدیغی
کمالات الهیه انسانده ظاهر اولمشدر
اگرچه مجموع اشیای ممکنه وتعینات مسکونه جمله‌سی
اسما وصفاتک جمله‌سنه مظهردر آنجق کمالات
الهی حقایقه اشیاده قوه‌ده در فعله کلمیوب
مستور اولمشدر لکن انسانده بعضه قوه‌ده وبعضه
فعله کلمشدر انسان کاملده جمله‌سی فعله کلوب ظهور
بولدیغندن ظهور وبروز جهتیله جمله‌یه تفوق
وتقدم ایتمشدر وحقایقه کونیه وحقایقه
اشیا تعبیر اتدیکلری منبع اشبو محله کلنجه

بالمناسبه كثرت ايله تعريف وتوصيف اولنمشدر والله اعلم
واحكم (عكوس الهيه) وظلال كونيه) وماهيات
ممكنه) اما عكوس وظلال برمعنايه محمولدر بو صور
تعينات ظلال صعا اولديغندن عكس ذو ظلدر
وهر برينه حقيقت الهيه تعلقه ايدوب انكله متعينه
اولمشدر بونك نتيجه تحقيقنه نتيجه علم توحيدي علم
توحيد وحقيقت ذات الهيه نك تحقيقي وتعريفنده زياده
بسط وجامه شكافته در اشبو رساله ده بو قدر ايله
اكتفا اولنمشدر (ماهيات ممكنه) بو دخي حقايق
اشيا ديمكدر ماهيات تعبيري اصلي ومادده

اولديغيچوندر وهرشيئك اصلنه ماهيتي وحقيقتي واصلي
ومادده سي تعبير اولنور والله اعلم بحقيقة الحال ودقيقة
المقال (صور اسما وصفات) ومظاهر اسما وصفات)
بونلرك ايكيسي دخي برمعنادر صور اسما ديدكلري
مظاهر اسمادر ومظاهر اسما ديلنه صور اسما
وصفاتدر گاه صور وگاه مظاهر تعبير اولنور
صفات الهيه نك تقابلندن احكامك مظاهر كوننده
اجسام برصورت منوط اولديغندن هر مظهر برصور
ونعت ايله ظهورندن لابد اولمقله مظاهر اسما صور
ايله ظهور ايتديكندن صور اسما دخي صوردنه

جده مظهر اولدیغندن مظاهر اسما تعبیر اولنور
وان اعلم واحکم (حضرت علمیه) و اعیان ثابته
بوندن دخی معنادر بردر. حضرت علمیه حق سبحانه وتعالی
حضرتلرینك علم ازلیسیدر که کافه اشیانك حکمنده
الازلدن الی الابد مجموع کیفیاتیله آنده ثابتدر.
بنا علیه اعیان ثابته تعبیر اولنور. اولکه اولمسه
واوصفقدر علمنده ثابتدر. ومعلومدر معلومات
علمیه دخی تعبیر اولنور. بو مسئلك تفصیلی سبحة
اللوایح نام کتابده مسطوردر. (تجلی اول
وثانی وثالث) تجلی اول اکا تعبیر اولنور دخی وبعضه

محلده فیض اقدس دخی دینور. ذاتیله ذاتنه تجلیسنه
کنایه‌در. حقیقت محمدیه اعتباریله اولنور بعضه مقام
رتبه احدیت دخی تعبیر اولنور. اصطلاحات
صوفیه‌ده جلا تعبیر اولنورکه ذاتنده ذاته اچون
ذات مقدسه‌سنك ظهوریدر. (دونی) دخی بو معنا
محمولدر. وتجلی ثانی قلم ایله تعبیر بیورمشلردر.
وفیض مقدس واستجلا وتعینیه ثانی دخی دینور.
واستجلا ذاتك ظهوریدر. تعیناتنده جلا واستجلا
معناسنده ظهور اظهار بیورمشلر وتجلی ثالث
ورابع وغیری عالم وآدم باجمعهم ظهوریدر که

وما يسطرون اعتبار بيورمشدر يعني ن والقلم وما
يسطرون (لن) نجلئ اول (قلم) ثاني (وما يسطرون)
تحت رابع وغيره والله اعلم واكرم

(استعدادات ازليه) (وقابليات غير مجعوله)

(وقوابل كونيه) بونده دخي برمعنايه مشتملدر
مقام مناسبتيله تعبير اولنور بونك تفصيلي اكثر آثار
غيرده ذكر اولنمشدر اما استعداد شوني ديرلركه
هر شخصك بلكه هر موجودك من الازل الى الابد
جزئي وكلي احوال وافعال ومراتب وحواس وسائر
كافه كيفياتي حق سبحانه وتعالى حضرتلرينك علم

ازليسنده معلوم وثابتدر اكا بناء استعداد ازليه
ومعلومات علميه تعبير اولنور وحقائق علميده اشياء
ممكنه نك مجموع احوال ازلي معلوم وثابت اولديغندن
اكا خلق خالقه وجعل جاعل تعلق ايتمشدر
زيرا علم الله ده صكرادن برشي عارض اولماز وقابليات
غير مجعوله دينلديكنك معناسي ووجهي بودر استعداد
ايله قابليت برمعنايه محمولدر يعني اولانلرك
قابليتي نه وجهله ايسه استعدادي ده مستقردر
اويله حسبه علم الله ده ثابتدر صكره دن دكلدر
ديمكدر اما بعضه ذوات استعداد ايله قابليتك بيني

وارد ایدرسه قابلیتی استعداد کلی و استعدادی استعداد
جزئیه حمل ایلمه‌یه بو قول قبیل اعتباردر اکثری
قابلیت و استعدادی بر معنایه صرف ایدرلر که قابلیت
و کاه استعداد دیو تعریف ایدرلر و ازلیه و غیر مجعوله
اولدیغی بولندیغندن معلوم اولدی اعیان ثابتنک کونیه
جهتی بودر استعداد ازلیه قوابل کونیه قابلیاته
غیر مجعوله ماهیات غیر مجعوله حضرت علمیه اعیان ثابته
مطابقه الهیه محلیه تعبیر اتدیلر مختلفدر یعنی
جهتی بر معنادر مثلا حضرت علمیه‌ده بعض علمده
معلوم اولدیغیچون وجهه‌نك اصح و حقیقت اولمقله

مطابقه الهیه‌در وجهه‌نك ماده‌سی و هیولاسی اولمقله
ماهیات‌در و ازلیه و ابدا معلوم الهی اولمغه جهتیله
معلومات دینور قابل احاطه اولدیغیچون قابلیات
دینور صحیح تعبیر ایله مختلفه‌نك جمله‌سی محل مناسبتیله
مختلفدر و الا بر معنادر مبتدی طالب صادقه
هر بری محلی محلنده کوردکجه بر مستقل معنایه
حمل ایله مفهومی ادراکدن بعید اولوب صفت وحدت
صعوبت حاصل اولمغله ایجاب ایدر بناء علی ذلك اشبو
محلده مخالفت الفاظ و مطابقت معنا لحاظ مناسبتی

تحریر اولندی والله اعلم واعظم (مرتبهٔ الهی) ومرتبهٔ
حقیقیه) بونلر دخی ایکیسی بر معنایه در یعنی
مرتبهٔ الهی انسان کاملدر که جمیع اوصافیله اول مرتبه
عکس ایلمشدر یعنی جمیع اوصاف الهی انسان کاملده
ظاهر اولمشدر (ومرتبهٔ حقیقیه) یعنی حقیقت وجوب
ایله حقیقت امکانی یعنی مرتبهٔ وجوب ایله مرتبهٔ امکانی
جمع ایدوب ظاهر اولمشدر کان صمد سبحانه وتعالی حضرتلری
اسما وصفاتی واسما وصفات احکامیله اول مرتبه‌ده
ظهور ایدوب اظهار قدرت ایلمشدر یعنی انسان کاملده
مراد انبیاء عظام صلوات الله علی نبینا وعلیهم واولیاء

کرام قدس سرهم العزیز حضراتیدر والله اعلم بالصواب
والیه المرجع والمآب

(معرفت سر توحید) یعنی ظاهر وباطنده بر وجود وبر حقیقت
وار بیلمکدر که اندن غیری ظاهر وباطنده هیچ نسنه یوقدر
وشویلکه عالمده وجود ایله موجود گورنورلر
معدومات ظلالیدر اول وآخرده باطنده وظاهرده
وجود وموجود حقیقتده حقدر وحقدن غیری بر وجود
یوقدر وار اولمقله خیال ایتمک کبی جاهللر بلکه شرک
خفی دیو مشایخلر تعریف ایتدکلری حقدن غیری
بر وجود ویا بر غیر موجود خیال ایتمکدر صمد حق وعلی

حضرتك عوالمى خلق ايدرى حالى عدمدن يس عدم
عدمدر ايستر مخلوق ايستر غير مخلوق اولسون عدم ازلده
وابدا ماسواى حق ديدكلرى موجودات ممكنك وجود كبى
كورينور عدم صرف وظل محضدر حقيقت وعين ذاتنده
شريكى ونظيرى ووزيرى وكبيرى وماسواى يوقدر
ومكانى وزمانى وجهتى وكميتى وكيفيتى ومادهء وشكل
وتبعيضى وابعاضى يوقدر وبونى مثللو نيجه صفاتى
اثبات كفر وشركدر ايشته بونلرى اينديكز اصول بويله
حسبيه بيلوب وبويله ايمان وايقان ايدن كمسه
سر توحيده واصل اولمشدر ايشته سر توحيد بودر

واصل ايمانى يقينى وايمان حقيقى ديدكلرى دخى بودر
اكرچه بو مسئلهده اصول توحيدى بياننده نهايت
وغايت يوقدر اما نتيجه ومآلى بودر والله اعلم
بحقيقة الحال معرفت نفس ومعرفت الله بونلر دخى
بر معنايهدر زيرا نفسنى بيلن ربنى بيلور
وربنى بيلن نفسنى بيلور وعالمى وآدمى بيلور
نتكيم نبى عليه الصلوة والسلام سعادتيله بيورمشلردر
(من عرف نفسه فقد عرف ربه) كلامى دريا ايله سرى
توحيدى اكتنه دويورمشدر بالاده سر توحيد
تعريفنده تحقيقات مثللو بونك دخى تحقيقى

آنجقدر. یعنی معرفت نفس هرکسك نفسنی نفسندن
زائد افاده ولوازم وسائر صفاتی. وارلغنه راتب
اعتباری اولان نفس دکلدر بلکه نفس ذاتیدر
یعنی کندوسنی بیلمکدرکه نه شیدر وارمیدر
یوغسه یوقمیدر. واراولدیغی صورتده وارلغی کندندنمیدر
وارلغی فانیمیدر باقیمیدر. حادثمیدر قدیممیدر
وجودیمیدر موجودمیدر. ووارلغی ازلیمیدر
صکره دخیدر. ووجودی مستقل وحقدن ممتاز
کندی ذاتیله قائممیدر یوغسه حقك بقاسیله
باقی وانك قیامیله قائم ووجودیله موجود وحقك

حیاتیله حی وقدرتیله قادر وبصر صفتیله بصیر وسمع
صفتیله سمیع کذا وکذا. بونلری اکر کندندن بیلوب
وکندی کرچه حقك مخلوقی اما حقدن بعید وممتاز
واولاً کندو ذاتیله قائم وسائر که ذکر اولندی
اکر اویله چنه بیلورسه حقی وکندوسنی بیلمه
اولور. وایمان حقیقیدن بوش بولنور. وکوکلی معرفت
نوریله دولمز ایدی ظلمات کدورتدن خلاص اولمز
انانیت عقباتنده محصور وغیریت دربندنده
مقهور اولوب قالور نعوذ بالله تعالی اما کندوسنی
فانی وحادث ومعدوم وبرخیال موهوم بیلوب ذاتی

وصفاتی وافعالی واقوالی وکافهٔ حرکات وسکناتی
حضرت بلوب امکان وجودی بر صور وتعیندن
عبارت مصدوقی ومظهری و بونلر کندی مظهرندن
ذات باری ظاهر ووجودی اعتبار ایتدیکلرندن
جمله بالکلیه بی زوال ولا یزال مشهود ومعلوم
وکندی ومجموع اشیای ممکنه دن جلوه کر اولان
بر ذات وبر وجود واول صور وتعیندن منزه ومعرا
ومجموع وصافلردن وصف نقشندن عاری وبری
اولان ذاته حضرت بیلوب واویله جمله اشیانی
دکلی ایقان ایله بیلورسه ایشته نفس وربّنی

بیلدی وعالمی وکندوسنی وحضرت بیلدی وبولدی
والله اعلم بالصواب والیه المرجع والمآب معرفت
عالم ومعرفت سرّ آدم بو نره دک آنفاً ذکر وبیانه
اولان تحقیقدن معلوم ومفهوم اولدی نداره
حاجت قالمدی (معرفت سرّ آخرت) سرّ آخرت
انبیا واولیادن ماعدا کمسیه منکشف اولمامشدر اولان
ذواته دخی افشاسنه اذن ویرلمامشدر اما بز بو سرّ
آخرته دیدیکمز مکشوف اولان بعضی حالاتی بیانده در
معلوم اوله که هر نه نکه عالمده مصور وموجوددر
ظاهری دنیا وباطنی آخرتدر اما عالم آخرتکه عالم

مجازاً وهكذا فائده‌لر ايله خيلى فخيم وانشراح‌فزا
بو قضيه متعارف العامدر عذاب جهنم ونعيم جنتدر
لكن عارفلره جنت وصال دلدار وجهنم فراق يار
وهجر جمال باكمال حضرت ذو الجلالدر زيرا عاشقلره
جنت وصل وجهنم فراقدر بو مسئله‌لر مسئله
مسكوت عنهدر بويله قيل تفصيله تحرير وبيان اولنمه
ادب طريقت وشريعت دكلدر بويله محللر اشارات
وكنايات ايله تعريف اولنور مهما امكن عارف وآگاه
اولنلر انتقال ايدر واعتبار ونامحرم اولانلردن
مستور قالور اما معلوم اوله كه هر كيم كه وفات

ايدرسه عالم آخرته انتقال ايدر البته سز توحيده واصل
اولور ديو اصحاب كشف وكمال تحقيق ايدوب بيورديلر كه
اگر اهل عذاب ايسه اگرچه مدت مستحقه الام وعذاب
ايله معذب اولور مدت دخى لذت ذوق وحدانيت
ايله متلذذ دخى اولور نته كم (سبقت رحمتى على غضبى)
بيورلمشدر رحمتى بحرى واسعدر قوللرى اوزرينه اولان
عنايت ورحمتنه كيمسه مانع اولمز وارحم الراحمينك
اسماء متقابله اوزره تجليسنك سر وحكمتنى
كيمسه بيلمز بو اراده بر نقص وارد اولورسه هم الم
وعذاب ايله معذب اوله وهم علم وحدت ايله

ظهور ایله حاصل اولدقده محروم اولان اول حینده
و اول آلام و قهر و عذاب چکنده مفقود اولانلرک سنده
ظهور و وجود بولدقده بو درجه مسرور اولورکه او زمانده
اولان آلام و مشقتلری اونودوب منشرح و منبسط اولور
شویله‌که اول الم و محنتی فراموش ایدر اگر بو تمثیلاتدن
تقریبا کشف و عیان اولدیسه نفس المطلب واگر سنده
منکشف اولمدیسه ذوق و حال اولمغه محتاجدر
فاعلم والله اعلم بو محلك تفصیلی آثاریمزده
مستوفا ذکر اولنمشدر خصوصا فتوحات العاشقده
مفصل و مشروحدر اما هنوز بو محلك تفصیلی و تشریحی

متعذر اولورکه مانعة الجمعدر واقعا اویله‌در
لکن بو وقته ذوق و عرفانه مخصوص بر لطیف کیفیتدر
ادراک محبت محبتی مقدارنجه‌در مثلا عاشق صادقلر
هر نقدر الم و عذابده اولسه الم و عذاب وقتنده
وصال یار ایله بشارت و ظهور جمال دلدار ایله مشرف
اولسه‌لر اکا اول آلام و قهری چکنده بر ذوق و حال
و لذت جمال دلدار حاصل اولور بو کیفیت عاشقلک
غیرنده دخی موجوددر مثلا بر کمسه‌نک غایت
و لابد بر شیئک وجود غایت حزینلک اولدیغی
اولاد و عیالندن بر کمسه مفقود ایکن

بوقدر هر نقدر بو مسئله ده بحث و عیان و بیان اولنور

ایسه ده تأویلات و تشبیهات ایله تعریف اولنمشدرکه

مجاز و قشردر لب و تحقیق بیان اولنمازسه دخی ابهام

و اشارات و استعارات ایله رمز ایدرلر زیرا عوام کا

لهوامک فهم و ادراک ایده جک قضیه دکلدر

بونلردرکه نیچه دهری و نیچه مباحی و نیچه حلولی اولوب

شاهراه شریعت غرّادن منحرف اولوب هاویهٔ ضلالتده

سرگردان و بادیهٔ خسارت و ندامتده پویان و عریان

قالوب گیتمشدر والله اعلم (معرفت ایمان مجازی و حقیقی

ایمان مجازی) اصول و احکام شریعتدر و ایمان

حقیقی اکا ایمان یقینی و ایمان معنوی دخی دیرلر

اسرار طریقت و انوار معرفت و اتصال ذات

حقیقتدرکه اشکال و اشکالکدن مبرّا و مصفّادر

ایمان مجازی حق سبحانه و تعالی حضرتلرینک وحدانیتنه

دل ایله اقرار و قلب ایله اینانوب تصدیق و حضرت

محمد علیه الصلوة والسلام حضرتلرینک خاتم النبیین

اولدیغنه ایمان ایلمکدر و جمله احکام شریعتی تصدیق

ایدوب کلمهٔ شهادتین ایله ایمان مجازی تکمیل اولنور

ایمان صوری و ایمان تقلیدی و تقلیدی دخی دیرلر

بونده غیریت و اثنینت آشکاره و شوق خفی دخی
دیکاردر زیرا اهل حقیقت عندنده شرك
خفی کشی کندی افعال و اقوال و کافه احوالنی کندی
ارادت و قدرت و مشیتیله کندونك ایلمکدر
کرچه قدرت و ارادت حقك اولدیغنی اقرار ایدر
اما کندیسنده اولان قوت و مشیتی مستقل کندونك
حیال ایدیجب ذات و صفات و افعال و اقوال کندونك
اثبات ایدر ایشته بو وجهله غیریت و اثنینت اثبات ایتدیکی
اولدیغندن شرك خفی ایجاب ایدر اما شریعتده بو صورت
ایله شرك ایجاب ایتمز زیرا شریعت طریقتك قشری

و طریقت معرفتك قشری و معرفت حقیقتك قشری
و حقیقت جملهسنك مغز و لبیدر زیرا ایمان حقیقی
حقیقتده حاصل اولور و حقیقتده کفر و ایمان یوقدر
کفر و ایمان قیودات کوندندر حقیقت و ایمان
حقیقت عالم اطلاقدر آنده کفر و ایمان قیدی یوقدر
زیرا کفر کفردر و ایمان دخی کفرك مقابلی و ضدیدر
ایمان دخی موجب قیددر آنلکچون کفره غوثدن
تنکلم بیورلمشدر (ومن یکفر بالطاغوت و یؤمن بالله)
ملك مؤمن حقیقی اولمغه اسماء الهی اولمه حسبیله وصف
الهی اولمه اولور بوندن معدا اولان کفر و ایمان والسلام

جدی مقیددر. زیرا ایمان حقیقتده بقیهٔ انانیت
اولمغه احتمال یوقدر. ایمان حقیقی اصحابنه انفصال
مفقود واتحاد ذاتیه حقیقیه یه واصل اولمغله
وذاتیله ذاتنده ذاتنی بولمشدر. چونکه اورتادن
غیر وماسوا من کل الوجوه رفع وکوکلدن اوهام وخیالات
انانیت واثنینیت من حیث المجموع رفع اولدیغی
نقطه‌دن کونیه وتعیناتدن وتصوراتدن ظلیه عدمیه
بر احده رجوع ووحدانیت ذاته قالدی. وذاتیت
حضرت قاهر قلب عاشقدن ظنون وظلمات انانیتی
قهر وازاله ونور احدیت وضیاء ایمان وایقان

حقیقیه حوصله ایده انک مثللو کوکلده قیودات
کونیه‌دن ذره آثار وتعلقات ووارلیغندن قطره
افکار قلمیوب (انا لله وانا الیه راجعون) نظم
کریمی سرندن بهره‌ور واصل رجوع بر الصفات
وذاته ذاته حقیقتده کی ذات الهیه وقوع بولمش اولوب
ایمان حقیقی وایقان یقینیه یه واصل اولمشدر
ایمانده ایمان یقینی دیرلر. بونک ماعداسی ایمان
مجازی تعبیر ایدرلر. والله اعلم (معرفتنه غذا بولمق
عصیان متناهی ایله عذاب نامتناهی نه راست

کلور بیورمشدر که اکر اولکه نك عمری نامتناهی
اولسه عصیانی دخی نامتناهی اولهجغی عنداللّه معلوم
اولدیغندن عذابی نامتناهیدر دیو بیورمشدر علی فضل
کلور قبل الوقوع صدمتی و عدم حقنه قولنده جزا اتمز
ایدی نظم کریم (ولو ردوا لعادوا لما نهوا عنه) منطوقنجه
ایدی مغفور اولسه ایدی عصیانی اوزره اولدیغی معلوم
اولدیغی لکن اویله ایکن قطعا کلمیان عمله جزا عظمت
شان حضرته شایان دکلدر واللّه اعلم بالصواب
اما بیورمشدر نوع عصات عصیان ایله ابدیده
عذاب دخی ابدی نوعی اوزرینه مخلددر شخصا دکل

قائلم بو وقفه ده حکمت خفیه الهی وحکمت مسکوت عنه
واردر اهلنه معلوم ونا اهلنه کشفی ممنوعدر
دیو بیورمشدر عذاب مخلده اصحابنه عذاب بیرمیه ارحم الراحمین
بر عذاب یعنی بر تسلی وراحت دخی عطا ایدوب وآنلر دخی
مقابلنده حلاوت ایله مألوف ومتسلی اولجق کبیدر
دیو بیورمشدر که اول عذاب آنلره طبیعت اولمغله
بو وقت اولورکه متلذذ اولورلر (واللّه بکل شیء قدیر)
حاصلی آیات کریمه ربانی واحادیث نبویه حقانی
بیورلدیغی کبی حد ونقصانلار وقوع بولمسی
محققدر آنده شك وشبهه یوقدر اکرچه

مقدار تردد واشکال عارض اولمدقلری کبی
معاذالله تعالی کفر جلی . اما کمال معانی لطیفه‌لری
کمالیله فهم وادراک ایتمکدر . والله اعلم واحکم
(معرفت استحاله) بیلمیشدرکه برکاملک شیدیسی
میراث معنویسی ویرسه معنویه ده البته برمستعد
ذاته انتقال ایدیجی اولورکه اول کاملک میراثی
کمالاتیله عالمده ظهوری واول کاملک حالی اول مستعده
تحویل وتحصیل اولنسه استحاله تعبیر ایتمشدر واول استحاله صور
وتقییدده اولور حقیقتده استحاله اولماز زیرا حقیقت
برحقیقتدر تغیر وتبدل وتحول وتغیر صورده در

مثلا نشئه آدم هرنقدر کمالات صوریه ومعنویه قطعنده
ابتدادن انتهایه وارنجیه جماد نبات وحیوان
دیرلرله قطع ایدیجی مرتبه انسانه کلنجیه تحولات
کتیده وقصورلره عدیده ایله تکمیل واستبابیته کیدر
هرمرتبه‌ده عالم مثالده صور مثالیه‌دن بریله
مصور اولنه‌لرکدر هرتبدل وتحولده صور وتقییه
ایله تبدل ایدر حقیقتده دکل زیرا حقیقت حقیقت
واحده ثانیه‌در تبدل وتغیردن معادر انسان
سبعی وشهوی برصفت غالبه حیوانیه ایله البته
متصفدر شریعت وطریقت ومعرفتدن وارانجیه

اول صفتدن عبور ايدرك حقيقت واصل اولمغله انسان
كامل درجه » كنديسنده حصول اولمسى ايچون خلقنه
اولنمشدر. « كنت كنزاً مخفياً فاحببت ان اعرف فخلقت
الخلق لاعرف » ودخى « وما خلقت الجن والانس
الا ليعبدون » اى ليعرفون آيتى اشارتنده يعنى معرفة
الله واصل اولمق ايچون خلق اولنمه يعنى انسان ابتدا
قوس نزول ايله عقول ونفوس وطبايع وافلاكدن
عناصره قدر وارنجه واندن يه قوس عروج ايله تا
واليه بعده منزله وارنجه وقوع بولدقدن صوره مثاليه
ايله دوائر عديده ى قطع وقطع ايدرك اصله رجوع

« انا لله وانا اليه راجعون » سرينه واصل اولور
« لقد خلقنا الانسان فى احسن تقويم » وكمال حكميله اوزره
قوس نزول ايله مشرف اولوب تا خاكه نزول ايدنجه
برزخ سفليه نقل وتحول ايتدكده اسفل سافلين
رتبه » ظاهر اولور تاكه اصلنه رجوعه مستعد
وموفق اولوب كمال رتبه شريفه تشبث ومجاهده سى
تمام اولوب واسما وصفاتى اتمام ايدرك نور
معرفته تبدل وتحقق ومجاهده سى تمام تحلى ايدكده
بحذافيره حقيقته ايريشنجه « الا الذين امنوا وعملوا الصالحات
سعادتيله مشرف ومكرم اولور وقوس عروج ايله

مقام اصلیسنی بولور والله اعلم واحکم بحقیقة
الحال (ومعرفة المقال) ومعرفة لام (؟) اطفال وحیوانات
بوقیض حکمت مجهوله وحکمت مسکوت عنها در بو ایشده که
اطفال ابوینک جزاسیه چکه بلالر (ولا تزر وازرة
وزر اخرى) نص شریفه مغایردر. وبو ایشده که
ابوینک درجاتنک ارتفاعنه دلالتدر بو دخی
عقل ونقلدن بعیددر. بونک سرنی انبیا و
اولیادن معدا بر ذوی بیلمز. وعقول درکندن
عاجز وفهوم انتقالنده قاصردر. زیرا ذی روح
وبی روح اشیاء ممکنه دن بر ذره یوقدر که

اوصاف جمال وجلالنه بر ایله متصف اولیه وهر بر
صفات الهی قدرتن ولطفدن مخلوقات اوزره
احکاملک اجرا ایتمکدن خالی دکلدر. مقبول اولدیغی
حیثیتله تربیه اولنوب هر آننده مستعد اولدیغی درجه
ایصال ایتمکله درکات جلال ودرجات جمالی عبور
ایتمه لر کدر. ایستر اطفال ایستر حیوان جمال وجلالک
اوزرلرنده احکامی اجرا اولنه لر کدر. بو محلک
جواب شافیسی (لا یسئل عما یفعل) وبو قضیه نک
نتیجه) معرفت استحالده مکتوم وقوس نزول
وعروجه تحتنده مخزون ومحفوظدر والله اعلم

واعلم (معرفت كمالات انسانيه) بونك دخى ترتيب
ونهايتى بالاده ذكر اولنديغى وجهله دركه رتبه
بدايتدن نهايته وارنجه برازخ سفليه وبرازخ علويه‌يى
دور ايدرك ودرجات ايله قطع ايدوب هجو وزائد
عقباتى وحجب انانيتى دكلى منتهى اولوب قسيم
وصال ونعيم ذوق حال واستغراق وصال جمال باكمال
شرفيله مشرف وفناء ذوات ظهور ايله بقاء
ذاته ذوالجلاله واصل اولورلر اما انواع بنى آدمده
هر برى بر استعداد ايله مستعد وقابلدر لكن سفليه
وعلويه سبعيه وشهوى درجه واوصاف غالبيه اعتباريه

سير وسلوكه محتاجدر تاكه اوصاف بهائميه‌دن خلوص
اولوب علويه وسفليه برازخى قطع ايدوب رتبه
انسانيت كه اكمليت ودرجه نهايتدر اكا واصل
اوله ابتدا بر انسان كامله ارادت كتوروب انك
ارشاد وارادتى تحتنده تربيه وارشاده منوطدر
بورده تحمل جد وسعى وكمال قابليت مربوطدر بعضه
سالكك كماله ايرمسى زمان طويله محتاج وبعضه
زمان قليله ده مقصوده ايرر وبعض كمال جد وسعى
ايله ده مقصود حاصل اولماز بوندن سنن وحكمت رفاح
وجهله در سالك مجد ومستعد اولوب مرشدى

ناقصدر مقصود حصول اولمز وسالك مجذوب ومقدم

اما مستعد دكلدر كذلك مقصود یوز كوسترمز

بونك اوچون دخی جمع اولمغه محتاجدر. امور ثلاثه

جمع اولمسی سالككك منشأنی وتحوللرله صورتلرینی

تكمیل اولمغه مخصوصدر. نشئهٔ دنیویه سی تكمیل سالكك استعدادی

وقابلیتی ایله تعیین اولنوركه راتب حیوانیه سی زمانی

زماننده دفع ورفع اولوب تكمیل قابلیتی ایله همان

استعدادی قبیلندن شعله ور اولمغه بر كامل واكمل

همت ونفسه منتظر ومهیادر. بناءً علی ذلك

زمان قلیلده مقصود اصلی حصول اولور وبعضا

سالكك مرتبهٔ حیوانیه سی نشئات كثیفه ایله ازاله اولنمیوب

بلكه بعضا اوصاف حیوانیه سندن باقی قالمشدر.

بر زمان سعی وسلوك ایله عالم مثالدن صورتلری

حیوانیه سی رفع ایدیلوب مقصوده ایرر. اما شونلكه

نشئاتدن بر وجود برقاچ جزئی وكلی نشئه

مثالیه سی باقیدر. هرنقدر سعی بلیغ ایسه ده مقصود

ال ویرر وتكمیل نشئاته ایمدن نهایت مطلوب

ال ویرمز آنلره ناقابل تعبیر ایدر. حقیقتده ناقابل

دكلدرلر لكن نشئه سنده ناقابلدر. تكمیل نشئات

ایدكده ینه آنلر دخی قابل ومستعد اولمش اولورلر

یعنی زردن وعودجات وکواکب وبروجات احوال
وفروعیله تکمیل ایتمش ایدی مادامکه طریق حقه
سالک ورشد کامله مالک اولمشدر البته بر بهره
فائز وعاقبة العاقبة مقصوده ایرمدن اولمز
زیرا خلقت آدمدن مقصود الهی حقیقه بو کمالک
حصولی واصلی وحصولیدر اهل کمال اصحاب سلوکیه
کمی ابتدادن اردی وکمی نهایت سلوکده وکمی وسطده
وبعضیلری وسطده تکمیل مراتب اصلیه واصل ومقصودلرینی
حاصل ایتدکلری احوالی شویله تمثیل بیورمشدر که
سالک حطب مثلودر کمی غایت رطبدر

وکمی متوسطدر وکمی غایت یابسدر وبعضیلری که یابس
ایله وسط ووسط ایله رطب بینلری که رتبه رتبه
رطوبت و یبوستده فرقلری دیکاردر
مثلا بر اغاجک غایت یابسدر آتش القا اولندیغیله
شعله لنوب یانار واخریکه غایت یاشدر نیجه زمان
ناراینجه انواع زحمات ایله یانوب رطوبتی
کمال مرتبه ازاله اولنمغه محتاجدر تاکه شعله لنوب
یانه وسط ووسط بینده اولنلر بو قیاس ایله فهم
اولنور کذلک سالکلر دخی بعضی غایت یابسه
اغاج کبی حجابی غلیظ وغفلتی غالبدر زیاده

مجاهده و مشقته محتاجدر تاکه آثار رطوبت زائل
اولوب علوله انما اولکه عقل و ذکی و مستعددر
جزئی وسیله ایله علولنور مابینده اولان دخی
بونه قیاسدر یعنی بعضه سالک مستعد و قابلدر
جزئی اسباب و وسائط ایله مقصوده ایرر
و بعضه ناقابل و نامستعددر زیاده اقدام و سعیه
محتاجدر اکر سؤال اولنورسه نیچون بعضه قابل و بعضه
ناقابلدر بو سؤاله دخی (لا یسئل عما یفعل) مقاطعی
قاطعدر بونلر حکمت خفیهٔ الٰهیه دندر
بوندن سؤال و جواب اولنماز هذه معلوم و ما هذه

مستوردر اما چونکه (انا لله و انا الیه راجعون) نص
کریمه تبشیر اولنمش زوالی یعنی اصله رجوعی موجوددر
و دخی (فخلقت الخلق لاعرف) اشارتیله معرفت
الٰهیک حصولنه اراده ربانی تعلق ایتمه اول البته
مراتب حیوانیه‌ده قطع و خروج و مرتبهٔ انسانیه عروج
ایدر پس مادامکه بر شیئک حصول مراد الٰهی تعلق
ایده لا محاله که اول امر و مراد حاصل اولمیوب قالمز
کیده و مرتبهٔ حاکمه‌یه منازل و مراتبی کندی ایده‌رک
رتبهٔ انسانه کلدکندن شرف اسلام و شریعت
و طریقتک ایله تلذذ اولنمش مرشد کامل الله کیده

وآندن صكره محبتلر ومعرفتلر ويريلر

(ذلك فضل الله يؤتيه من يشاء) انلر شان كامله

دخي مراتب عديده ومنازل ومقاماتلرنده فروقلر

وفيره واردر. مثلا شول ذات عاليلر مرتبۀ صفات

وذات تكميل ايديب معرفت نفس ومعرفت الله ايله علم

اليقين وعين اليقين وحق اليقينه ايريشوب فنا في الله

رتبه سنه ايريشوب عالمدن وآدمدن ونفس ذاتندن

سوا وغير كتورلوب هيچ متوجه. ونظری نفس ذاته

اوله الكامل وخواص تعبير اولنور انلر ذاتنده بقيه

انانيتدن اثر باقي قالوب حق اليقينك نهايتنه واصل

وبقا بالله غايتنه ذاتنده حاصل اولمديغندن اخص واكمليت

رتبه سندن دور اولديغندن رتبۀ خواص وانسان كامل

تعبير اولنور مع هذا كشف وكرامت وخوارق عادات

اصحابندندر بونلر نفس عبده طرابه وقبض وبسط

ربوده متجدد كرنلر بولنور مع هذا اصحاب ارشاد ومشايخ

كرام ذوالاحترامدن بونلردر واكثر عوام وعلما رسوم

الحاد واباحت صفاتيله دخي وتعريض وزجر وتعرضلري

كاه قتله راجع وكاه سب وكاه حبسه رجال مرتبه سنده

اولان اصحاب واقوالنده اقتضا وايجاب ايده اولدقلرنده

انلر نفسا اخص وكمل اولدقلر مقام استقامته واصل اولدقلرنده

حجابات وقيدلرندن اصحاب وسك وحيض رجال الطوارندن
مصونه وبقايانك مقلدهسى ترجيح وسكون اولنوب ذاتنده
ذره اثاره انانيت وحيات وكافه اصحاب والطوارنده
سوى وغيرندن قطع افكار اولنوب صفاتى عينه ذاته ايله
تحقق ايتمه اولديغندن آنده احصى والمس تعبيد ايتمشدر
وآنده عوام وخواص اصلا دخى وتشنيع ايتمك قادر دكللردر
انكچونكه هر افعال واعمالرى (فاستقم كما امرت) نص
كريمه موافق ومطابقدر شريعت مصطفويه يه ذره قدر
وشقه دللدن كمال اتقا اوزره سلوك ومحمودن احبيه
صحو وكمال شعورده ومركابه پسنديده ايله قبول وقال

جهلدن اشوده تقتيد اما آندن دخى اصحاب والطوارك
متفاوتدر زيرا اتقى اهل كمال كاه (فاستقم كما
امرت) نظم عظيمله عمل وعزيمت اوزره اولورلر
وكاه (واعبد ربك حتى يأتيك اليقين) نص كريمه
عينه وحقيقت ايله عمل وعينه ايله حقيقة تتبع ايدركلرى
اجلدن عوام وعلما ظاهر دخى وتشنيع ايدرلر هر
وجهله اهانتلرينه اقدام ايتمشدر ونكد تقريض
وتكفير ايدهند اكر اهداء نقدندن بيلك تعصب
ايله لامحال آنلر دخى برابتلا ايله كرفتار رنجيده
اولمش اومحالده واكرهيه كمال ديانت واداب

بولندقدی زمان عقل وحقیقت مقتضاسی بعض احوالنده
عقل وعلم وغیرتندن جهتی سند ومتعصب وبغود
دین اسلام وشرع شریفی محافظه قصدیله اهل شریعه
صلحادن ونتیشیع ایدرلر اما افضل واکمل اولانلر
ذوات کرام خواصدن ضدلرندن کندلرینی بیلک
استقامت وعلمایله عملده سهو وقصور وفتور
کوسترزلر انلر مقتدای عقل وعلم اوپیشوای کافه
انامدر واقویای اولیای کرامدر بودخی معلوم اولسونکه
علمدن مراد کمال شعورایله شریعته تتبع وتشبثدر
وعقیده‌ده مقصود بجذابه حقیقتدرکه انده عقل حالت

شرعی صیانته ایسه مناسب اولورلر زیرا بوطائفه
عقلاً اسما وصفات الهیه‌یه جامع وتقابلات صفات
الهیه تجلیسی تحتنده مستهلک وبجذابه عقل حقیقت
قعرنده مستغرق اوله قدرندن کاه علمایله شریعت احکامه
کندیرنده غالب وکمال عقل وشعورایله عالم صحوده
اولوب دین احمدیه وشریعت محمدیه‌یه رعایتده ذره
قصور واحکام شریعتی اجراده قطره فتوره مجال
بولمدقده وقتنده علم ایله واستقامت کامله اوزره
حرکت ایدرلر وبعضاً کمال سکر ومحو وفنا تجلیسی
تحتنده مبحوث ومتلاشی ومغلوب العقل والشعور

وشعور ايله طور انانيت بمحودر. غيريت واثنينيت
شيئلر اسقاط ظاهر وباطن عين واحد وجمع
الجمع بحرى قعرنده مستغرق ومستهلكدر. آنجق
رتبۀ اكمليت منزل مذكورى كذر ايدوب ظرفيني
جمع ايله سمت استقامتده ثابت قدم وراسخ دمدر
انلر وارث علم العظيم پيغمبرانده ذيشانلردر. والله اعلم
بالصواب واليه المرجع والمآب (معرفت درجۀ ارشاد)
رتبۀ ارشاد رتبۀ استعداد وقابليته مربوطدر
استعدادى تجاوز امر محال وممتنع الحالدر. هر سالكك
استعدادى نه رتبه يه منتهى ايسه رشدنك نهايتى شودركه

سالكك مستعد اولديغى رتبه يه ايرشديرملكدر. غيرى دكلدر
زيرا استعدادات ازلا وغير مجعولدر. اويله اولسه
استعدادى ازلده نه وجهله ثابت ايسه رتبه ومقامى
اول رتبه يى تجاوز ايتمز واستعدادندن بر خطوه
ايلرو كيتمز رشدك نهايتى سالكك مستعد اولديغى مقامه
ايرشديرملكدر. وكمالات ازليه سنى ايده اولدشديرمقدر
يعنى سالكك مستعد اولديغى رتبه يه تربيه وارشاد ايله واصل
اولمغه دليل ووسيله اولمقدر (وانيبوا الى الله فابتغوا اليه
الوسيلة) شرينه وسيله وواسطه اولمقدر. غيرى دكلدر

اما بعضه سلاطین اولیا سالکک استعدادندن خارج رتبه
ومقامه ایرشدیرمکه قادردرلر بوشویله درکه سالکک
استعدادینک منتهی اولدیغی رتبه یه واصل ایدیجک قادرلرده
سالکک استعدادینی کندی استعدادینک ضمننه فیض عهده سن
آلوب مستعد اولدیغی مقامه سالکی دخی ایصال ایدر
شویله که اومقامه سالکک کندی رتبه سی ومستعد اولدیغی
درجه سی دکلدر ارشادک رتبه سی وقابلیتی سایه سنده
حاصل اولمشدر بر مقامدر لکن بو رتبه وبویله تربیه اخص
خواص وکبار اولیاءالله مخصوص بر مقام عالیدر ونادر
الوقوعدر معلوم اوله که مقام ارشاد عالم مقامدر

امّا مرشد میاننده مرتبه ودرجه نهایت یوقدر
مبتدی ومتوسط وکامل واکمل بودرجه صنفلک
بیننده کمال یوزندن فرق عظیم واردرکه تفصیلی
باعث تطویل مقال اولمغله ایجاب ایدر بناءً توقفده
اجمال اختیار اولندی شویله که مذکور قلنمشد
ذکر جلی اولعب مردان خدا دکل بلکه مبتدی طالب
وعاشقلر میاننده عشقلر ذکری لایقه وسزا ومروت
وروا کورلمشدر پس ارباب ارشاد ومشایخلر پیشلیغی
زعاجز مبتدی وقصور وعدم معرفته معترفدن
سالکلری تربیه وارشادده بیلمک تقبیه جانه محمدی

ایله اصول اسمائی تعلیم و ذکر و مجاهده و عبودیته ترغیب
ایله بعضه رؤیالر دوغان بابادن اونلر بحثنه
بوتسلی ویرر. سالک دخی انی قبول و تسلی بولوب کیدر
و بعضه قابلیتنه طالب مراقبه و بعض بینما النوم
والیقظه ظهور ایدر. مبتدی طالب اثناده رؤیا اولدوغی
فوراً مجذوب مراقبه ده خیالی ایدوب شیخی مراقبه دبولنق
ایدر. بیچاره شیخ هنوز کندیسی مبتدا اولدوغی درویشده
بویله بویله توجه و مراقبه‌لر ظهورندن نار غیرت سینه‌سنه
سوز ایدر. اما بیچاره اکا عقلنجه اسما و صفاتدن
بر درجه بیان ویریشان کفتار و متحیرانه رفتار ایله

بر کیفیت عیان ایدر. اگرچه طالب کندیسنده اولی بیان
اولنان فنده‌ن اثر اولمدیغنی بیلور. لکن حسیانی ایدرک
بنم ضررم یوقدر اما شیخک معلومیدر که خبر ویردی
شیخک بو اورده مرادی حیله دکلدر لکن ریشک و غیرتندن
بعه بو احواللردن خبردار اگاه دکلم دیمکه عار ایدوب
بالضرور بویله بویله مغلطه‌لر اختیاره ابتلا اولور
بونلر اصحاب ارشاد دکلدر بونلر عباد اللهی دعوات توبه
و استغفار ایله عبودیت و شریعته ترغیب و تشویقه
ایچون خلافت ویرلشدر بونلر مکتب قنفلک

مثللودر. برطرفدن اوقودر وبرطرفدن اوقودر

اكر استعدادنده نور معرفت وكمال وار ايسه اوقوديغى

اوقودوغى عاقبت كنديسى منزل مقصوده واصل

اولور. واكر ناقابل ايسه منزلنده دورهرق قالور

بو طائفه دخى ملحا امكه اصول اسما وصفاته واقف

وحقايقه اشيا ووحدت ذاته علم اليقينيه عارف

اولوب ملبدن اولديغى طبيعت وقابليتلرينه اكا

اولورق تقييد وتشخيص اكثر واقعه مطابقه ايلديكه بعضه

سهو وخطالرنده دخى غلط فاحش اولمسين امداد

روحانيت پيران حضرتيس اوهرلر تربيه وارشادده

هيچ تاب وكمال اضطراباورزه روحانيت پيراندن

استمداد ايدرك سالكده امداد واعانه ايدر

انلر دخى كاملدن جسمانى وروحانى اب حيات

فيضلرندن نفحات ترقى ايدرك برطرفدن دخى سالكلى

تشنه دلنده مملكه ونبه فيض همتندن حانا اولور

(بو طائفه دخى عين اليقينيه) چونكه بارندن كلز ايسنه

براب روحانى وجسمانى نور معارف كلكدن كسب كمال

ودرجه ذوقيه حال ايدرك طالب وعاشقده ايصال ايدر

وتقييد وتشخيصدن ادا واصول وفروع اسما وصفات

وذاته اجرا ايدرك كيدر وآنلرك ذواتنده كشف

وكرامات وخوارق عادات مشاهده‌لر وقوعبولور

وآنده مرشد كامل ديمك اولور. وبر نفر كه

اهل كمال وصاحب ذوق حال ودرجۀ حق اليقينده

مقيم واهل حال وجميع احوال متحلى ومقيم عالم وعارف

وكاملدر. تربيه وارشادلرى دخى متحكم ومستقيمدر

سالكه مشرب ومذهبلرى وطبيعت واستعدادين بيلورلر

وطبيعت واستعدادينه كوره مشربنك تربيه وارشاد

ايدرلر كمك پرهيز ورياضت ومجاهده وتقوى بونلردن

تربيه وكمك خرابات وقلندرانه وكمك بيلنمز معرفت

وعرفان ونور ايقان ايله ارشاد ايدرلر اما بو طائفه

عالمه مختارلردر هروجهله وهرطريقه ايله ارشادده

قادر ومقتدرلردر انلر اكسيرلردر هر قنغى خاكه

نظر واكسيرلك تعلق ايده كوهر يكتا وقنغى نحاسه

وآهنه هم كيميالك تعلق ايده سيم وزر بى بها اولور

وهركيمه نظرلر ونفرت ايدهلر ستاره‌ حظنى اسقاط

ونجوم نحس بختى سونكون وانحطاطه واقع اولور

أنلرى تعريف واحوالاتنى ادراكده عقول بشريات

ومبهوت وفهوم اذكيا محو ومسقوطدر والله اعلم

واحكم شريعت غراء پيغمبر عليه الصلوة والسلام

حضرتلرينك اوضحه ايله امتنه ابداع ايتدكى احكامدر

افعال واقوال واعمال وظائف احوالدركه امور خلايقه
دنيوى واخروى انكله ختم بولور ومراتب دنيوى
ودرجات اخروى شريعت احكاميله حصول اولور بلكه
طريقت ومعرفت وحقيقت شريعت ايله حصول وآنده
انكله واصل اولنور. مصالح عالم ومطالب نوع بنى آدم
شريعتله اولور. وافرادى آدمدن بر فرد شريعت
احكامنك اجرا واطوار وآدابنك كماليله يعنى هركس
وسعى مقدارى اداسندن مقصودى بولور
(الدين عند الله الاسلام) آيه كريمه‌سنك تأويليه
حقك عندنده دين شرع شريفك احكام واوامرينه

تسليم اولمقدر. دين اسلامك وشرع شريعت اساسى
ايمان وايقان ومايه معرفت وعرفانى شريعتدر
طريقت وطريقتده معرفت ومعرفتده حقيقت اولور
بونلر درت اركان درت اساس ودرت ستوندر كه سراى
دنيا واستانه درگاه آخرت بو اركان رابطه سنه
اولور. ديمك شريعت اندرس اولور واحكام دين واساسى
ايمان واسلام شريعت ايله بديد بلور اما ساترى
شريعتك اصلى اولور وبر فرد شريعتله مقصوده ايرور
بولور ايشته شريعتده اولان سرى عظمانك ظاهرى
ستوندن انتقالى اوله بلنور اما اسرارى باطنيسى فهم

واردر اولمغه طوربشردن خارج بر مقداردرکه انبیا
وکبار اولیادن معادن بیلمک احتمالی یوقدر وبلکه
تحمل وطاقت بشر متحمل دکلدر انکیچون بعضی کبار اولیا
سر عالم وشریعتک کشف حضرت حقدن التماس ورجا
ایدیب دعالری قبول قرینه اولنوب برلحظه وبعضی برقاچ
ساعت وبعضی برقاچ کون کشف وعیان اولنوب هذا
نیازه ورجالریله بر مستور اولمغه تحمل اولنمیوب هلاک
رتبه‌سنه وارمشلر قوت وقدرتری مقداری صبر وتحمل ایدوب
بعده بردرلو عظمت سرینه طاقت کتوره مدکلرندن
سرینی التماس ودعا ایدوب تقدیر خلاصی اولمشدر

نفحات الانس نام کتابده مسطور وملاحظه در صاحب
سیف وشریعت انبیانک شریعتلری بربرینه مغایر اولدیغی
وآخری اولنی نسخ ایدیکنک سر وحکمتی دخی معلوم بشر
ایرمز آنجق بو قدرکه هر وقتک خلایقنک بر
منفق استعدادی واردرکه آخرینه موافق کلمدیکندن
شریعتده دخی انا بنا بربرلرینه مطابق کلمز حکمت
ربانی اویله ایجاب ایتدکه هر زمانک بردوره وبر
استعدادی کلدیسه اوله پس زمانک ووقتک اقتضاسنه
موافق خلایقنک دخی استعداد جزئیسی مطابق
کلمکه محتاج اولدیغندن وقتک وخلایقنک کل

وجهله استعداد وقابلیتنه كوره شریعت دخی موافق
كلمات ایجاب ایلمه بو ضمنانله انبیاء عظام یكدیكردن
شریعت استحسان ایتمیوب تبدیل وتجدید ایده مع هذا
افضل واكمل وكافه ابداع واختراع ایتدكلری
حالاتك جمله‌سی امر والهام ربانیه ابداع ایتمشدر
جناب قادر وحكیم مخلوقاتی استعداد وقابلیتنه علیحده
مقتضاسی اوزره وضع شریعت امر والهام ایدوب
انبیاء عظام صلوات الله علی نبینا وعلیهم حضراتی دخی
وضع شرایع بو یولده اثنای نقلده سندی بو مكتوبده
فی الحال معلومدر كه عالمك وآدمك حد اعتداله

اوزره قیلدی والی یوم الآخر ثباتی هر عصره استعداده
مناسب شرایعك وضع وترتیبیله قائم وثابت اولمشدر
وهر وقتنك خلایقی حد اعتدال اوزره نظام وانتظام
بولمشدر وهر پیغمبرك كلامی مقداریله شریعت قوام
ویرمشدر وهر امت برصراط مستقیم كیتمشدر
پس عالمك وآدمك سلسله ارتباطی ودائره انضباطی
شریعت ایله مربوط واكا مضبوطدر اگر احكام شریعت
ایله خلایق مقید ومحكوم اولمسه انسان دخی حیوان
مثللو غذاده اباحت واطلاقده اولوب قانونسز ایدی
اما ظاهری عالم وآدمك ظاهرینی ربط وباطنی عالم

وآدملر باطننی ضبط ایدوب ابدی عالمی معمور
وآدمی انواع خطراتدن محفوظ ودفع وبا
طنك شیعی دیه اسلام وچراغ ایمان ایقان ایله
پرنور ایتمشدر. شریعت حقیقت یعنی لیسز ظاهری وطریقت
سر باطنیدر. اگرچه اسرار انبیاء غایت یوقدر لکن
خلائقه اوزرینه متولی بوندورکه بری علم بری خاصه
شریعت عوام وخواصه دائردر اما طریقت یالکز خواصه
ناظردر اما طریقت دیدیکمز زمانمزده اولان بعض
ومزور قلندرش وسائر وجرار طریق دکلدر طریقت
علیه اندن کندیرینه سنان ونقیبه ایتدکلری اباحت

وضلالت وانواع اطوار غریبه لر ایله اولان رذالت
دکلدر حاشا ثم حاشا طریقت آندن ظله وکماندن نه
عالیدر (سر طریقت علیه) بودخی شریعت مثللو
طابعه احدی وسر باطن محمدیدر صلی الله تعالی علیه وسلم
بوسر خواص امته تعلیم وتلقینه بیورلمشدر که آنلر
معرفت وحقیقت یعنی حقه واصل اولنور. شریعت اهل
جنّت وطریقت الله مخصوصدر حسنات الابرار
سیئات المقربین بیورلدیغی ظله اولنیه که اهل شرعه
حسنه عمل اهل الله سیئات وآندا عمال شرعی
ترك قبول ایتمزلر بلکه آندن طاقه اعمال

واخفالری حق سبحانه وتعالی حضرتلرینک رضاسنی تحصیله
تحصیل وزاده بر چون وجرانه موجب ایچوندر بو صورتده
بر عمل که حق سبحانه وتعالی حضرتلرینک رضاسنی تحصیل
وزاد عالیسنه تقرب نیت خالصه سی اولمیوب جنتده
خلاص وجنت واحوا اولمق ایچون اوله کرک عملک علمی
کندی نفسی سلامتی ودرونه صفاسی مقصود اوله او بیله اولان
حسنات مقربینه نظرده سیئاتدر

آنده دخی اعمال حسنه صاحبیدر لکن عملاری بجه دنقرب
حق ووصلت ذاته مطلقا ایچوندر کندی نفسی
ایچون دکلدر پس نفس ایچون اولان اعمال

واحوال اهواء عندنده سیئاتدر وسن طریقت
دخی بودرکه کافه افعال واقوالری رضای
ووصال ذاته مطلقدر وسن طریقده سن محبت الله
ووصلت الهیدر زیرا طریقتک ابتداسی اخلاقه
الهیه ایله تخلقه وعلم الیقیندر ووسطی اخلاقه
الهیه ایله تحققه وعین الیقینه وانتهاسی اخلاقه
الهیه ایله تحققه وحق الیقیندر زیرا وصال دیدکلری
وحدانیت حقه یقیندن عبارتدر بو اراده وصلتدن
مراد انجق میانه ده غیر وسوا واورتاده وکوینده
ماعدای ذاته خفا اولمیه یقیندر وبقیه دخی اجاله

اوچنجی درجه‌دركه ابتدا تصفیه و تصلیح ایله یعنی محبت‌اللهك

ظهوری و غلبانندن كه اكا جذبه تعبیر اولنور ظهور ایدوب

حق سبحانه و تعالی حضرتنه حب و محبت پیدا اولوب انك رضاء

شریفنه اقتدا و تحصیل رضاسنه جهد و یولنه سعی و اهتمام

حاصل اولور ایشته ثمره شرف طریقت فنا هو اولور

فنا هوده حق آرامغه دور و شور اما معنا كندی

اصلنی و ذاتنی و حقیقتی آرار و مجالس مشایخدن

و كتب اهل اللهدن معرفت نفس و معرفت الله

علم و ایقانه حاصل اولور شویله كه پیدینك اورودیه

ایلدیكی سیر و سلوك قشتش ایله و كمال محبت ایله زیرا

سیر و سلوكده معرفت الله بقاده كوكلده رسوخ

بولور ایشته بویله اولان یقینه علم الیقین و تعلیم

و تعلمه تعبیر اولنور بوندن صكره همت و اعانت مرشد ایله

علم و ایقانی ترقی و تزایدده باشلر و یقین بر درجه‌یه

وارر كه حقیقتی علم ایله بلدیكی سر توحیدی كورركی

بیلورسه یعنی بیلدیكده اصلا شك و شبهه قالمز بو رتبه‌یه

علم الیقین و علم ایله تحقق نصیب بیورلمز بعده محبت

الله بر درجه غلیانه ایدركه جذبه عشق اولور

و صاحبی عاشق اولور و مقدم علم ایله بلدیكی ایقان ایتدیكی

صكره عین ایله كوروب علم و عین ایله ایقانی كندی

اولدیغی کبی یعنی کندی سوزنده شهود ایدر وشویله
فهم وادراك ایدرکه معشوقك ارائه ویا بانده
ارایوب بولدیغی سوز وحقیقت کندی سوزی وکندی
حقیقتی ایمش یاپجورلغی غفلت وغیریلک حجاب جهالت
وجدان انانیت ایمش ایشته بو مرتبه علم ایله تحقق وحق
الیقینه دیرلرکه بونده مابعد اشکال واشکال عارض
اولز وشکلك تشکیله شك وشبهه یول بولمز بومرتبه
انانیت وغیریت مداخله ایتمز بورادده علم عینه اولور
واشبو منزلك بولور ومعرفت نفسی کمالیله
حصول اولمه اولور عاشق ومعشوق وعشق بر وجود

وبر حقیقت اولدیغی عیاناً وعیاناً معلوم ومشهود
اولمسیدر وشو طریقت بورادده منتهی اولوب طریقه
اسقاط واطلاق اثبات اولونه سیر وسلوک غایة
ایرشوب بومرتبه نك صاحبی مختار واحراردر
بونك مادونی صاحب اخیار وغیر احراردر ومذکور
مراتب ثلاثه نك که بیلمك وکورمك واولمق ایدی
جمله سی بیلمکدر زیرا کورمك واولمق محال وممتنع
الحیالدر زیرا بونلرك غایتی براصله ووصولدر
علمك حصولیدرکه وحدت صرفدر وحدت ایسه کثرت
قبول ایتمز مثلا بیلمك که علم الیقیندر علم معلوم

ایسه وگورمك كه عین الیقینده شاهد ومشهود
ایسه واولمقده غیریت واثنینیت اورتهدن قالقوب توحیدده
بر یول یوقدر. همان نفسی بیلمزدیه علم الیقین ایله
بیلدیه. بر زماندن صكره شویله بیلدنكه گوردیكی عین الیقین
رتبه‌سی بیلدیه بر زماندن صكره گلمك بر رتبه‌یه
واردیله حقیقت حالی فی نفس الامر بیلدیه وعالم
وآدم كندی نفسندن غیری اولمدیغنی كه بیله بیلدیه
گویا شمدیه قدر غیری ایدیه شمدی اولدی حق الیقین
ایله بیلدیه بو بر بیلمك كه اولمقده مثلثو حالیعلك
اوطلقه حاجت یوقدر ازلی وابدی غیری یوقدر اوله قیلهره

صكره‌دن اوله‌جق كیمسه معلوم اولور ایشته تعریف
وتفهیم ایچون بویله تعبیر اولنمشدر
بعضی بیلمك وبیلنك وگورك وگورونك واریلان
واریلانك بر وجود وبر حقیقت وبر ذاتده غیری دگلدر
خاتمه ولا تنقض ایشته وصلت دیدكلری بودر اما
حق الیقین رتبه‌سنه گلدیه بو معنانك فهم وادراكی
اولز وعاشقه معشوقله خلوت سرای قلبنده نور
عرفان ثبوت بولز وعاشقه معشوقه كیم اولدیغنی
بیلمز وجلال وجمال مظاهره جمال محبوبه گورز ودخی
گوردوگی كیم اولدیغنی بیلمز نتیجه مرام سالكه نهایته

سلوك اسما وصفات الٰهيه ايله تخلّق و تحقّق ايدن
عليهم السلام علم اليقينده تعلّم و تعلّق ايدن
سماع و مطالعه‌يى سلوكه دخى مقارن اولان
معرفت نفس و معرفت اللّٰه عارف و سرّ وحدت
و معيّت اشياءيه واقف و آگاه اولدقلرنده
جنّاتم و سعى مالا كلام ايدرك (تخلّقوا باخلاق
الله) سرّينه مظهر اولان علمى بو مرتبه‌ده شهود
رتبه‌سنه مقارنه و شولقدر يقين ايله معرفت
و علم حاصل اولوركه رؤيت عيان مثللو اولدقده
عين اليقينه تعبير ايدر / بعده سلوك دوام وجد و سعيله

دوام و يرن كندينه بر درجه علم و معرفت حاصل اولوركه
گويا معروف و معلوم كندى وجودى بيلور
و مقصودى كندوسنده بيلور و علم عين اولور يعنى
عين ذات اولور پس مرتبهٔ اولى تعلّق و علم اليقين
و مرتبهٔ ثانيه تخلّق و عين اليقين و مرتبهٔ ثالثه تحقّق
و حقّ اليقينه تعبير بويرلمشدر .

و طريقت عليّه‌ده مقصود بو مراتبى تحصيل ايله كمال معرفة
اللّٰه و اصول اوله بو مقامه سلوك غايت و عشقه
نهايت بيلور . بو مقامه طريقت عليّهٔ محمّديه‌ده
منوط و عشق و محبّت الله ايله سير و سلوك و استعداد

ازليه مقارنتله صمدهت بيره مربوطدر واقف
اعلم وارسم (بيان سنز معرفت مظلم) مظلم معرفت
مظلم بر زخدر زيرا ايكيسنك بينلرنده دخي مناسبت
و مشابهتي اولمه ديرل معرفت دخي بر جهتله طريقه در بر
جهتله حقيقة تشابهي واردر
مثلا طريقة مناسبتي شودركه هنوز سلوكي تكميل وكندو
كامل اولمامشلر بقية نفس حالا كندرده انانيتلريله
باقيدر و محجوبدر واكثري بو منزلده نور معرفته
مغرور اولوب واسطه بيه الاسلاميه اولان عقبه
كفرده محكور اولوب قالمشدر و باطلده جاذبه

ايله بر وحدت حرف دالمشدر و نفس طوسونك
اباحت صحراسنده اوطلاقه صالمشدر
اما عاشقه دل تشنه اولان مستعد ذوات كرام بو
منزل قرارى و مكانى وصلت دلدار اولمديغيني ديو
ايدوب قدم همتك ورائ معرفتة اولان سراى
حقيقة ايرشمكه اصلا سعيه فتور واقدام وهمتلرنده
قصورا تميوب عقبه الحادن وحدت سراى اطلاقده
ظاهرى قيودات كونيه ايله اداب شريعت و طريقت
و معرفتي اجرا و باطني خلوت سراى اطلاقده مقتضاى
حقيقت ادا ايدر و شريعت احكاملرى كما ينبغى فعله

کچوب استقامت اوزره رتبهٔ رابعه‌نك سلطنتنه
سورمیب کیدر اما چونکه مقام معرفتده عشقك
مقصودی غایة وصل ایسه صادقك مطلوبی نهایة
ایریشوب رتبهٔ طریقتده مستوی اولدیغی ذکر وفکر
ومجاهده ویرهیز وسائر احوالی ترك ایتمیوب
حقیقته واصل اولنجه سعی وکوشش اهم والزم اولدیغی
اعتباریله طریقة منسلك اولدیغندن ونور معرفت ایله
عالم اطلاقده فناء الی مشاهده اولنوب حقیقت ایچره
شاهد معرفته وعرفانه واصل اولوب وحدت ذاتیه حصر
واتحاد وجود حصولنی حالات واذواق دماغ علمه کمالنه

واصل اولدیغندن حقیقت مشاهده‌سی درکار اولمغله طرفینك
بیننده برزخ واقع اولمشدر وواسطهٔ بین الاسلامیه
حقیقة کشف اولدیغی شویله‌در که شریعت اسلام مجازیسیدر
وحقیقت ایمان واسلام حقیقیدر
پس معرفت بینهاده برواسطه‌در که اسلام مجازیدن
آلوب اسلام حقیقیه ایصال ایدر وهر سالك معرفتده
کذر ایدوب حقیقته کیدر بناءً علی ذلك واسطه اولدیه
اولنور زیرا اقدام نصیب اولدیغی مقام نعم معرفتدر
زیرا حقیقت احوالی ووحدت دعوالی آنده مشاهده
اولنور واتحاد وایصال معنوی حالاتی مقام معرفتده

بولنور . ولفظ معرفت بر نسنه یه بعینه دلالت ایتمکدر

اصطلاحات صوفیه ده مقام معرفت دینه عینیه

اصحابی مقامیدرکه حقیقته قدم بصحه برمحله

ردانه ناظردر . اما اگرچه ناقابلنره ابقی طرفندن

محو اولدیغندن عقبه تعبیر اولنمشدر . مع هذا عقبه نورانیه

ظلمانی دکلدر . وبر عقبه درکه ال کیرن و هوشکاردن

اول عقبه کرفتار اولمه اله ابرز . هرنقدر اصحاب

حقیقت نفرت ابتدیکی مقام ایسه ده ارباب شریعت

وطریقتک عاجز وحیرته چکدیکی مقام مقام معرفتدر

ومقام معرفته ایرنه سالک صادقه و عاشقه موافقک

قلبندن هوای سوی رفع وحب دنیا و عقوبه وعلاقه

ماسوا دفع اولنوب وشامهٔ عرفانه نسیم وصدتدن دماغ

وذوقه لذت فردانیت حضرتی بولور بولور رتبه دهانده

باینه ودرجه عباده ده در یکنده اولعابتی قالمشدر اکرم

رتبه معرفتده دخی مادهٔ انانیت وبقیهٔ اثنینیت

دکر ایسه ده ازهار عوارف واثمار معارف دخی

ذاتنده وذاته وصفاتنده موجود اولدیغی اشکاردر

اجمالا مراتب معنویه وکمالات ذاتیه اربعه دن

اوچ مرتبه قطع وبر مرتبه باقی قالور یعنی مراتب

کمالیه معنویه نک تفصیله نهایت بو قدر لکه

جزئیات ترك اولنوب كلیات اجمالاً اعتبار ایله
دیه مرتبه اعتبار اولنوب اوچنجی مرتبه كه معرفتدر
صدهزار جزئیات ایچنده مندرج و مندمجدر
زیرا درجهٔ معرفتده اولان معارف و كمالات اصلا
تقریر و تحریر و تعریف درجهٔ امكاننده دگلدر بیورلمشدر
معرفت معرفت نفس و معرفت الله حاصل اولور ایسه اوله
بیلك معرفة الله واصل اولمغه اكسیر اعظم و كبریت
احمر مالك اولمقدر. نیجه اكسیر اعظم بلكه اكسیر سعادت
و كبریت دولت دارینده‌در. اما اول رتبه‌یه مرتبهٔ معرفتده
بعض تناقض اثبات اولندیغی مقام اخفی و اكملیت

اننده تحصیل اولنمیوب انانیتدن بقیه اولنمز نظراً
ورتبهٔ حقیقت قیاساً تناقض و برزخ تعبیر و بعضه
شاده اننده اطلاق قربیت و اطلاق هو وسیله
اباحته شبهه اولنوب ارباب شریعتدن رو گردان
و عقبهٔ الحاده گرفتار و سرگردان اولدیغندن عقبه
ونكف واسطه بیله الاسلامیه دیو تعبیر ایتمشدر
بعض كمالاتی جهتنه نظر اولندقده درجهٔ علیه
ورتبهٔ جلیه اولدیغی اصحابنه ظاهر و باهردر
(بیان حقیقت) حقیقت بر دریادر كه پایانی نادرك
نهایته غایت و كناری غایته نهایت یوقدر بیله

انك تقريرنده بيت وهامه آتى تحريرنده شكستهدر
هر نقدر تصحيح وتفهيم ايچون تعريف اولنسه مجازدر
حقيقت حقيقتنده تعريفه كلمز و بياندن صغر وعياني
اولمز مع هذا اندن ظاهر وعيان يوقدر نهاني
كمال عياننندن فرس شمك نهانى شدة ظهوردر
وكمال عياننندن اولسن مثللو اصطلاحات صوفيهده
لفظ وحقيقت كشى كندنده وصف كورمه سببى
آثار اوصافدر وكندنده اولان قول وفعلى حقك
بيلمكدركه (ما من دابة الا هو آخذ بناصيتها) مفهومنجه
برفرد يوقدركه كندى قوت وقدرتيله فاعل وعامل

وقادر اوله وكندو اختياريله برشى ايده وبابرده كيده
انجق حقك قدرتى وقوتيله وقولى وفعلى واختياريله در
بلكه كندولكى ديو ظن ايتديكى بيله حقك وجودى وقيامى
وحياتيله در زيرا موجود حقيقى حقدر غيرى وماسوى ديكله
يوقدر انكچونكه اشياء معدومه ممكنه ديو تعبير اولنمشدر
پس حقيقت تعبيرنده مذكورهنك نتيجهسيدركه وجود حقيقى
وايمان وكفر حقيقى وحقيقة الخياليه وحقيقة محمديه
وحقايق اشيا وحقيقت ذاتيه تعبير اولنان نزدنده جمله
برمعنايى افادهايدر لكن شوقدر واردركه هر برنده
برمفهوم ووجها مناسبتيله برمعنايه حمل وصرف اولنور
اما شو محلدهكه مراتب بياننده مراتب اربعهنك نهايتى

حقیقتدر. بونلرك جمیع کیفیاتك نهایتی حقیقت تعبیر اولنمشدر
پس مراتب اعتبار ایتدیکمز تقدیرده شریعت مرتبهٔ
طاعات و عبادات و طریقت مرتبهٔ مجاهده و عشق و معرفت
مرتبهٔ عرفان و موحدیه و حقیقت مرتبهٔ کمل و واصلیه
و اصطلاحات صوفیه‌ده طریقت (هی السیر المختصة بالسالکین
الی الله تعالی من قطع المنازل والترقی فی المقامات) یعنی
سیر ایتمکدرکه سالکده مخصوصدر منازل قطع ایتمکدن
عبارتدر و دخی ترقی ایتمکدر مقاماتده و ینه بویلدرکه
(الطریقة عبارة عن مراسم الحق تعالی المشروعة التی لا
رخصة فیها) یعنی تقوی ایله عمل ایتمکدر شریعتده
نوعاً رخصت واردرکه فتوا ایله عملدر اما طریقت

تقوادر. و معرفت (شهود الرب بنفسه فظهرت علیه الاحوال
والمعرفة الحیاة) یعنی احوال معنویه ذاتنده ظهور ایدیب
و هدایت حق اشیاده و کندینه مشاهده ایده حال الا الحقیقة
بالاده اصطلاحات صوفیه قولی ذکر اولنمشدر لکن مرتبهٔ
حقیقت اصحاب ۲ اولدن ذوات کرام کمل مردان خدا اولقدمان
مبدأ اولیادر. انلر سلطنت کبیادر. و اصحاب کمال یکینده
منتهی و صاحب اعتبار درلر. نیجه اولمسونکه کندولرنده آثار
انانیتدن ذره و دعوای غیر و غیریتدن شمه قالمیوب و
افعال و اعمال فنی حقده و مجموع صفات و ذوات
و نفس ذات ذات حقده و وجود مطلقده مستهلک اولوب

نکنبیدن اثرونه اشیای حکمیه دن بر ثمره شهود ایدر
بونلرک اکثری امام ومقتدی وپیشوالردرکه کمال
استقامت اوزره آداب شریعتی بر وجه رعایت ایدرلرکه
طاقت بشردن خارج مثللو وبعضه دخی مستهلك
ومستغرقدرلر شویله که فنا ایله وبقا باللهدن صکره
بر فنای کلیده محو وفانی اولوب قالمشدرلر

مع هذا اخذ وعطا وبیع وشرا ایدوب تعیش وخلایق
ایله الفت وزندگانی ایدرلر اما عاملک عبادتی
وادملک صنه لغی وعرضی بره کتوراندن بیمه
هشیمه در دعالرنک ردی وعدم التماسلرینک

عدم اجابتی حضرت علمیه واعیان ثابته ده ثبوتی وقوعی
بولمشدر هر التماس ایدرلر جنابنده قبول ودعالری
درگاهی حقده مقبولدر انلرده مراداللهدن غیری
التماس وارادة اللهک خلافی دعا ایتمزلر زیرا انلرک
مرادی وارادتلری ارادة اللهدر

عکسی دخی اویله در اشبو محمد کلمه اهو حقیقت حقنده
وصف اولنان کیفیات کافه اهوال حقنده دخی
جاری اولمش درکاردر اما اصحاب حقیقت مستثنی
اولدیغی آشکاردر مثلا پادشاهک کبار وزرای
دولتک تقرب والتماسلرینک وقوعی درکار ایدوب

سوای هیچ بر نه اولان بنده‌لری حضرتك دخی كلامدنلر
تقوی و وقوعی آشكاردر زیرا اهل نیازدن
نیازی قبول اولنسه مثلا اصحاب نازدن دخی نازه
مقبولدر حاصلی راتب و اصحاب راتب مختلفدر
عقول دركنده حیران و ذكا و فهوم نقص و قاصده
دبسته و سركرداندر والله اعلم بحقیقة الحال

(در بیان سر كثرت و وحدت) كثرت مقتضای كثرت
اسما و صفاتدر و وحدت وحدت ذاته احدیتدر
یعنی جناب واحد القهار فرددر شریكی و نظیری
وكیلی و وزیری یوقدر زمانی و مكانی و صورتی

و جهتی یوقدر حاصلی صفات سبعه و ثبوتیه‌ی علما
و فضلانك ضرور و وجوب تقریر و كتابره مجملا و مفصلا
تحریر و تسطیر ایتدكلری كبی هیچستان دارینده انك غیری
و كوننده انك ماسواسی یوقدر فرد واحددر
وحدانیتنده شاركی و فردانیتنده مشابهی یوقدر ذاته
احدیتی كافه اسما و صفاتدن منزه و مبرادر و مجموع
وصف نعتدن مجرد و مبرادر بلا شریك و لا شبیه
بویله ایكن كه مقام فردیت و احدیتدر اما مقام
تنزلاتده مرتبه واحدیتدر كافه اسما و صفات ایله
متصف و مجموع وصف و نعت ایله متلبس در كه بری

وحدت یعنی سنك وحدتك و بری سنك كثرتك سنده اولدیغی
(كان الله ولم یكن معه شیء) والیكنجیسی (وهو
معكم اینما كنتم) نظم كریمی سنك عظمتیدر. اولكیسیله
مقام احدیتدر. علیم وقادر وحی ورزاق وجلال
وجمال وهادی وضال كذا وكذا اسما واوصافده
صرف منتهادر. زیرا علیم معلوم ورزاق مرزوقه وارز
جمله مظهر ورائدر انتهانقده. مظهر ورائی هپ اوده
برصورتده خلقیت وهپسی ایسه هپ هو وموجود ایسه حقیقتده
برظلك موهوم وخیالی غیر موجود معدومدر. پس
معدومك وجوددن ذره وبوددن شمه سی یوقدر كه

آنكا موجود ومرزوق ومعلوم ومخلوقه دیو اعتبار
اولنمشدر كه مذكورات مسطوره هپ فقد مشهود
ایسه انلر اعتباری مجازدر. چونكه حقیقتده معدوم
صرفدر. موجود اعتباریله نقشلردر معلوم ومرزوق
عد اولنمز. بنا علیه سر وحدت اهل عرفان قتنده هپ
وباهودر. زیرا معلوم دیدیكمز ناموجود ومعدوم
اولنجه عالم اعتباری ساقط اولور. مرزوقه وار
اوصاف دخی آنك كبیدر. حی وباقی ودائم صفتلری
دخی بزه نسبتدهدر. یوخسه جناب حق مقام احدیتده
آنلردن دخی منزه ومبرادر. فافهم والله اعلم واحكم

(اما بو كثرت) اسما وصفات ربانيه مقتضاسيدر
انكچونكه جميع اسما وصفات الهى متقابلات اوزره
جلال وجمال قهر ولطف مانع ومعطى معز ومذل ومحيى
ومميت كذا وكذا جمله مظهرنده احكاملك اجراسنه
محتاج اولديغندن اشياء ممكنه ومظاهر متعدده
متقابله ايله عالم وآدم كثرت صور وفرق متعينه برينه
مغاير ومخالفت ظهوراتنى ايجاب ايتكله جناب قادر
قيوم كثرت ممكناتى اظهار وعدم اصليده اوزره
اثبات ايجب وجودك حيات وفيض كندولكدندن
اولمغه ممكن ومعدومات وجود وحيات اثباتنه متمتع

الحيات اولديغندن حقيقت ذاتيه سيله كافة مظاهرده
ظاهر ومجموع مرايای معدوده نور جمال ذاتيه قيسى
ايله منعكس ومنطبع اولديغى اصحاب علم وعرفان عندنده
بديدار وباهردر پس بو وحدت وكثرت ظاهر
يوزندن بزه نسبتله دريادن قطره وخورشيددن
ذره دكلدر بلكه اندن لم ودون مثلهم ومفهوم اولدى
دكلدر دخى باطله ومعنى جهتيله حكمت وحقيقت
حق سبحانه وتعالى حضرتلرى بيلور بو دقيقه ايكى رتبه يه
مخصوصدر برى مقام احديت كه صرف تنزيهدر
وبرى مرتبه واحديتكه صرف تشبيهدر بو راتبه الهيه اصلا

غايت وابدى نهايت اولمديغى اجماع امت واعتقاد
اهل سنت اوزره فخ ه وبلا شبهه معلومدر
لكن اصول وفروع جزئيات وكليات اجمالا اعتباريله
ايكى مقامه ربط ايدرجه احديت وواحديت ووحدت
تنزلات دخى ديرلر تنزيه وتشبيه دخى ديرلر
(كان الله ولم يكن معه شئ وانه غنى عن العالمين) نظم
كريمه سى مرتبهٔ احديته ناظردر (وهو معكم اينما كنتم
وانه بكل شئ محيط) نظم عظيمه سى مرتبهٔ واحديته
ناظردر (ليس كمثله شئ في الارض ولا في السماء وهو
السميع العليم) آيت كريمه سى طرفينى جامعدر زيرا نظم

كريمك نصف اولى تنزيه ونصف ثانيسى تشبيهدر اكر
كاف زائده اعتبار اولنورسه واكر كاف مثل معناسنه
حمل اولنورسه نظم عظيمك نصف اولى تشبيه ونصف ثانيسى
تنزيه اولور پس بو صورتده تنزيه ايله تشبيهى جامع
اولمش اولور يعنى (ليس كمثله شئ في الارض ولا في السماء)
ارض وسماده حق سبحانه وتعالى حضرتلرينك مثلى يوقدر
ابتدا آيت كريمه نك اولى تنزيها اولهرق (وهو السميع
العليم) سميع عليم انسان دخى اولديغندن تشبيه
اولمش اولور زيرا سميع العليم حقدر واكر كاف مثل معناسنه
حمل اولنورسه آيت كريمه نك نصف اولى تشبيه ونصف

ثانيسى تنزيه اولور يعنى ارض وسماده حقى مثللو
بوقدر. اما حقى اثبات اوليفنده ده تشبيهدر
ونصف ثانيده انجق سميع وعليم حقدر غيرى دكلدر
زيرا لفظ هو حصرى مبيندر. يعنى حق سبحانه وتعالى
حضرتلرنده غيرى سميع وعليم وبصير بوقدر
بوايسه صرف تنزيه وتوحيددر. وبو تعريف اوزره
نصف اولى مقام واحديت ونصف ثانى مقام احديت
اولمغه اقتضا ايدر. وحق حقى اثبات ايتمك اولسه انسان
كامل اولمش اولور. زيرا انسان كامله جناب حق
بتمامها اسما وصفاتيله ظهور ومجموعى كمالاتيه آنده

بروز ايتمشدر. ونظم كريم وقرآن عظيمده بر حرف وبر
لفظ بيهوده وبلا فائده زائد اولمغه احتمال يوقدر
ولكن حق سبحانه وتعالى جنابنه حقى اثبات ايتمك
فى الحقيقه نظرا شركدر ومشرب توحيده دخى مخالفدر
وكافه حقى معناسنه حمل ايدنه ذوات كرامك مرادى
وراء عقول عقلا وادراك وفهوم اذكيادر
بلكه اصل مسئلۀ توحيد صرف اثباتدر. اهل عالم وعارف
ومتعارفك مدركۀ لطيفه سندن خارج بر معنادر
بو محلك تفصيلى بعضه آثارمزده مشاهده حاصل
آينه جامعه كامله شهود تشبيه ايله تنزيهى وكثرت ايله

وحدته جامعدر. مقصود كلام حضرت سبحانه وتعالى
حضرتلرينك عظمت فردانيت ووحدانيتنه نظراً كونينده
وجود واجبدن غيرى وجود وحى قادر وسائر
اوصاف حميده سيله متصف وموجود حقيقى بر فرد
اولميوب وموجودات معدومه ظليه ووهميه اعتباراً
ايله موجود يوقدر. جمله سى معدوم صرفدر. بو رتبه يه كه
رتبه احديتدر. سز وحدت دركار و بديدار واسما وصفات
جزئيه وكليه سى وهم ايله صور وتعينه وتصوراته
كيمده ايله مظهر و بالخاصه اعتبار ايله كه وجودات
ظليه اضافيه سى كثرت وتعدده نظراً كه وجودات

خياليه ايله مجازاً موجود ومشهودلردر. سز كثرت هويدا
وآشكاردر. ومعلوم صرف تعبيرى معدومات كونيه نك عدم
اصليدرى بيانيدر. يعنى معدوم صرف وخيال ذاتيتك فرقى
زيرده تصريح اولنمشدر. فافهم والله اعلم واحكم واكرم
(در بيان سر ظاهر ومظهر) وباطنه اول وآخر جنابنجه فداى
مطلقدر. (بيت) هو الاول هو الآخر هو الباطن هو الظاهر
بجز يا هو ويا من هو كسى در نميدانم يعنى اول آخر ظاهر
باطن اودر. پس يا هو يا من هوده نه غيرى بركمسه بلمم
بو صورتده ظاهر دينلجك كوردكلكز وبيلدكلكز نشانه زدن
باطندركه صورتى ظاهر معنيسى باطندر. اوبله اولنجه ظاهر

و باطنه حقدر غیری دکلدر لکن بزم ظاهر و مظهر دیدیکمز
صورتلر آخردر یعنی مظهر و مرآتدر بو اشیانک حکمی وصفیدرکه
صور اشیادر و ظاهر دیدیکمز بو صور و تعیناتده ظاهر اولاندر
زیرا مظهر شولدرکه آندن برشی ظاهر اوله پس بو مظهر
صور مصدره اولدیسه آندن ظاهر اولان بر حقیقتدر
وجوددرکه ازلی و ابدی دائم و باقیدر نتکیم مرآتده مظهردر
مرآتده منعکس اولان صورتلر و جمال مظهرلرده ظاهر اولان
صورتلر و جمالدر و اول جمال عکسی دیرلر جمیع حقیقتدر
بناء علی ذلک هر صورت و تعینکه عالمده مشهور و موجوددر
مظاهر اسما و صفاتدر دیرلر و مرآیای اسما و صفات د

دینور یعنی مظهر و مرآت اولور و هر صور و تعینه که
واردر البته آنک بر حقیقتی و شیئی وارکار در صورتی
مرآت و مظهر و حقیقتی ظاهر دینور
(اما هو الاول والآخر والظاهر والباطن) نظم کریمنده
اولان لفظ ظاهر صورتلر و معنی جمله سی محمولدر اما زیرا
تقریر ایتدیکمز ظاهر هر مظهرده عکسی جمال ایدن حقیقتدر
صحیحیه اولان اصحاب عرفان عیانینده اکا ظاهر و صورتی
مظهر تعبیر اولنور مع هذا اهل توحید عندنده ظاهر
و مظهر بردر آنکچون مظهر مصدره ظل موهومدر
پس موجود اولان بر سر و بر حقیقتدرکه وجود حقیقیدر

آنکا بناءً مظهره عدم اصلیسی ایجاب ایدرسه بیله
ظاهر اعتباری بیورمشلردر. وآیهٔ کریمه‌ده اولان
ظاهر معناسی مذکوری مبیندر. واهل دقت وعرفان
قتنده معلومدرکه ظاهر وباطن بردر. ظاهر ومظهر
بااولدیغی کبی زیرا ظاهر صورتی وحقیقه‌که ظاهردر
معدومدر. پس معدوم باطلدر. وشول موجود که آنه
معدومده‌ده ثابتدر ظاهردر. پس بو صورتده ظاهر
وباطن وباطن ظاهر اولمش اولور. کذلک ظاهر مظهرکه معدوم
صرفدر. آنکا مظهر دیمک دخی مجازدر. انکچونکه معدومده
وجود یوقدرکه مشهود اوله اویله اولسه مظهر ظاهر

بر وجود و بر حقیقتدر. یعنی مظهر ونه ظاهر هانکی ظاهردر
مظهر یوقدر. اولسه بیله بر ظلدر وخیالدر، واعتباریدر
ظلک ذو ظلی ایله اولان احوالی مثللودر. زیرا ظلده وجود
اعتبار ایتمک مجازدر واعتباریدر. اما بو ظلدن کوندرکه
قابل قبول حقایق ومستعد حصول وجوددر. آنده عدم
محض اعتبار اولنمز. زیرا صور علمیه واعیان ثابته فیضانه
کوندر ایله ثابتدر.
پس بو معدومات علمیه‌ده حصول حقایقه اولقابلیه استعدادی
دارکار اولدیغندن محال ذاتی مثللو عدم محض وممتنع الوجود
دکللردر. اشبو محلک تحقیقی وفهمی امر مشکلدر وفهمی

اصحابی واربابنه رهنمودر. فافهم والله اعلم واحكم

(سر مظاهر كونيه وانسانيه)

مظاهر كونيه درت نوعدر. برى معدنده. يعنى جماد، نباتده
حيوانده انسانده. اگرچه كافهٔ مخلوقات نوعاً وجنساً
وشخصاً مظاهر الهيه در. لكن انلرك تفصيلى طويل الذيلدر
بزم مقصودمز بو عالمده معلوم ومشهود اولان
مظاهردركه ذكر اولنمشدر. يعنى بونلرك جمله‌سى مظاهر
اسما وصفاتدركه يعنى مظاهر الهيه‌در. اما ظهورده
برى برينك فوقنده‌در. مثلا جماده قوه‌ده در
نباتده نوعاً فعله كلمشدر. حيوانده حس وحيات وحركت

وسمع وبصر ايله حقيقت زياده ظهور ايله فعله كلمشدر
وانسانده بتمامها ظاهردر. اما انسان كامله نظراً
آنده دخى بعضه حالات ايله قوه‌ده در
انسان كاملده شدت ظهور ايله ظاهر وبتمامها فعله
كلوب بروز ايتمشدر. وبو مرتبه‌ده روح ايله دخى تعبير
اولنور. مثلا رتبهٔ جماده روح جمادى وروح نباتى
وروح حيوانى وروح انسانى تعبير اولنمشدر. بونلر دخى
بر روح وبر حقيقت وبر وجوددر. مراتب اعتباريله
تعبير وتقسيم اولنمشدر. زيرا جماددن نفيى بلا حس وحركت
اولديغندن روح جمادى ونباتك حركت نفسيه‌سى اعتباريله

روح نباتی وحیوانك حیات حیوانیه‌سی سببیله روح
حیوانی وانسانك نفس ناطقه‌سی حیثیتیله روح انسانی
دیو تعبیر اولنمشدر ذاتی جهتیله ایسه مختلفه روحلر
جمله‌سی بر روح ودر حقیقتده
اکرچه جمله‌سی سر ربانی وحقیقت سبحانیه ایسه‌ده سر انسانی
یعنی روح انسانی شرف نطق ایله مشرف ومکرم وتعلیم
اسماء الهیه ایله معزز ومحترم اولدیغندن وتعلیم علم
اسمایه قابل قلندیغی بیورلمشدر (وعلم آدم الاسماء کلها)
ومعرفت نفس ایله معرفت الله‌ه مستعد اولدیغی (فخلقت
الخلق لاعرف) حدیث قدسیله مبشر اولمسی تخصیص ایتمشدر

وسر انسانی بو مراتبی قطع ایدوب مرتبهٔ انسانیه کلنجیه قدر
حیوانیه وبرازخ سفلیه منازلنی قطع ایتمشدر ومراتب
انسانیه ونهٔ مرتبهٔ انسان کامله کلنجیه کلی وجزئی سبعه
وشهوی اوصاف حیوانیه وبرازخ سفلیه وعلویه‌یی قطع
وقطع ایدیجی انسان کامل مرتبه‌سنه بولنمشدر وآنده مظهر
اعلم ومرآة تامه تعبیر ایدر کرچه مجموع نوع انسان
مظاهر بنه نظراً مظهر اتمدر لکن کافهٔ نوع انسانه
نظراً انسان کامل مظهر اعظم واتمدر زیرا مظهر علی التعیین
شونه دیرلر که ظاهرده جمیع احوال واوصافی آنده ظاهر
وثابت اولمه یعنی انسان کامله اوصاف الهیه تماماً ظاهر

اولوب خلیفة الله و محبوبی اولدیغی عیان
(ولقد كرمنا بني آدم) نظم عظیمیله تعظیم الهی بیان
اولمشدر. مراتب مخلوقات انسانده تمام و نهایت انسان
کاملده نهایت بولمشدر. انکیچون مظهریة انسان مظهر اعظم
و مظاهر کونیه نک جمله سندن اقدم و اکرمدر. و مظاهر کونیه ده
انسان کاملده در. معنا مظهر اعظم و سر جامع مرتبه منشأ اجملدر.
زیرا منشأ احسن و اجمعده سر عظیم واردر. بو حقیقتک
تحقیقی شیخ اکبر قدس سره الاطهر حضرتلرینک فصوص
الحکم نام کتاب مستطابلرینک فص محمدیه ده (حبب الی من
دنیاکم ثلاث النساء والطیب وقرة العینی فی الصلوة)

حدیث شریف شرحنده معینه و مقصوددر. اما بو دخی معلوم
اوله که عالم و آدم مظهر ربانی و مرایای سبحانیه‌در. عموماً
و لکن خصوصاً عالم مظهر و مرآتیه آدمدر. و آدم عموماً
مظهر و مرایای حقدر. و انسان کامل خصوصاً مظهر
و مرآتیه ذاتیه مخصوصدر. فافهم. والله اعلم واکرم. بو محلک
تفصیلی قوت العاشقین نام کتابده مفصل و مشروحدر. فاطلب

برها (در بیان کثرتده وحدت و وحدتده کثرت)

بو معنا اهل توحیدک مراتب و منازلندن عبارتدر. مثلا
کثرتده وحدت اثردن مؤثره انتقال مثاللودر. نتکیم
وحدتده کثرت مؤثردن اثره انتقالدر. اما اصحاب
معرفت و عرفان ذوات کاملان چشمجه بیندر بینالده

سرمی چکیلوب بو کثرت نقشنه وقوه تصوّر ایله بیله
وحدت ذاتی مشاهده وهر ذرّه ده ماهیت شمس
حقیقی وهر قطره ده بحر ذاته وحدتی معاینه ایدرلر
وباطنده برلکده دوروب صورته وظاهرده ایکیلکه
کیدرلر وبو کثرت ذوات ایچنده وحدت ذاته هویه
کورورلر یعنی اصحاب کمال واهل ذوق حالی اولانلر
ذاته عالیلر کافه ذرّاته ممکناتی بر وجود وبر معنی وبر
حقیقت بیلورلر ومجموع اشیاء معدومه مرآت مظاهر
ضلال وجلال ورمایه ذاته بالکل اعتبار ایله بر نظر
ایدرلر وحسیات ومعنیات وقاذورات آلت وآینه
جلال رقت وضلال ونفیس وشریف ولطیف اولان

نسخه آلت وآینه جمال باکمال طرفندن ودلربرال نظر ایله نظر
ایدرلر اولیه اولسه کثرتده وحدت مشاهده‌سی ایله مشرف اولمه
اولورلر ایشته بو مقام صاحبنک نظرندن کثرت ماسوی
وعین اسقاط اولنوب بصر وبصیرتندن ظلال کونیه تعدد
وکثرتی رفع اولنوب جمله اشیاده اولان وجود وحقایق
بر وجود وبر حقیقت اعتباریله وحدت ذاته حقا اثبات
ایدر وبو کثرتک وجود اضافی ومظاهر حدودریای
ذاته مطلعه وهر بر ذرّه حصن شمس حقیقی وهر بر قطره
شکلی دریای مضمون اولدیغنی اعتبار ایدوب عین حده
ومحلی محدده حقیقه ادا وهر بر مظهر مرتبه سنده ظاهریه

سلطنتك اجرا ايده‌جگى حكمت جليله‌يه نظراً تميزهان
حقيقتلرينك اتحاد و وحدتنه قريبه اولمه‌جقلمشدر
و بلكه اسقاط كثرت مقتضاسيله بحر وحدته طالمشدر
و اشيانك ظل و معدوم اولوب انجق موجود واجب الوجود
اولديغى ايقانيله ممكن الوجوده ممكن الوجود اعتبارده
ساقط اعتبار ايله كثرتده وحدت مشاهده‌سنه شيفته
اولوب و اول شهوددن ذوق و لذت آلمشلردر
اگرچه درجه ذوق و كمال و مرتبه لذتده حسن جمال اولديغى
بلا اشتباه هدر. انجق بيورمشلردركه وحدتده كثرت
مشاهده‌سى مأثردن اثره انتقال مرتبه‌سيدركه شهودى

اكمل و مراتبك اتم و اشمليدر. زيرا آنده جمعيت عرفان
و اكمليت و اشمليت ذوق ايقان بديدادر
آنكيچونكه مرآت و عكس مرآت و مظهر و ظاهره حقك
رعايتيله جمعيت نظر و مشهوده ديكار. و هر بينك
حكمدن مرتبه‌سى محلنده اجرا ايده‌جگى آشكار يعنى
بو مرتبه صاحبى خلقى اسقاط ايدوب وحدت صرف ايله
حقى جميع اشياده مجلا و ثبات بنه تكذار حقه رغبت
ايدر. و كنده‌ى وحدت و توحيده حق و روب كثرة اشيا
و وقوفه خلافيه ايله بيله وحدت ذاته حقده ثابت
قدم و راسخ دم اولوب كيدر. ايشته بو مرتبه وحدتده

كثرة وجمع الجمع وفرق ثانى وحدة الجمع ديرلر زيرا
اوڭلر حقى بلا خلق مشهود ايدى بولر خلقى حقده
موجود وقائم كوريكدن فرق بعد الجمع دخى تعبير اولنور
وبو تعبيراتك جمله سى بر معناده در اما تقربة تسميه
اولديغنك وجهى شولدركه مرتبهٔ اولاكه مرتبهٔ جمعدر
بعض اشيانك كثرتنه نظر ايتميوب جمله ده اولان بر
حقيقت وبر وجود اولديغنى ايقانيله وحدت ذاته
ربط قلب ايتديكندن جمع تعبير اولنمشدى
زيرا بو مرتبه نك مادونيله مرتبهٔ عوامدر اكا مرتبهٔ
فرق اول ديرلر زيرا آنده وحدت ذات مختفيدر

يوقدر حقى خلقدن وخلقى حقدن فرق ايدوب خلقه
مستقل وجود اثبات ايدرلر انكچون فرق اول دينور
وآنده شرك خفيدن خالى دكلدرلر اما مرتبهٔ جمع
خلقى وحقى جمع ايدوب وخلقك عدميتنه نظرا اعتبارده
اسقاط ايتمشدر مجموع اشياده نظرلرى يالكز
وحدانيت حقدر اما اخفى كه وحدتده كثرت
رتبه سيدر اول جمعدن صكره برجمع ايدمشدر كه خلقى
دخى نفى كليه نفى واسقاط ايتميوب خلقى دخى بيلورلر
وكورورلر خلقه قائم وموجود بنا جمع الجمع ديرلر
وچونكه كنديده كثرتده وحدت اوزرينه ثابت وقائمدرلر

احدیة الجمع دیرلر وجودیله جمیع اولدقده خلق حقده
قائم نظری کندیرنده حصر اولنه که آنده عوام مثللو
خلقی وحقی فرق ایتجه کبی اولدیغندن فرق ثانی
وفرق بعد الجمع دخی تعبیر اولنه فافهم بو رتبه وحدتده
کثرت وکثرتده وحدت وحقی خلق ایله مشاهده
دنظاره خلقی حقده مشاهده ایتکدر وبو ایکی مشاهده
دخی بر معنادر بربرینه مغایر دکلدر

رتبهٔ اولاده که کثرتده وحدت مرتبه سیدر وحدتده
کثرت مشاهده سی مغایردر اما وحدتده کثرت
مشاهده سی ایرتبه ایکیسی بر معنا اولمه اولور زیرا

رتبهٔ ثانی مرتبهٔ اولی جمعدر پس اولکی خصوص ثانیسی
عوامه ناظردر یعنی کثرتده وحدت جمیع اشیاده
حقی مشاهده ووحدتده کثرت جمیع اشیای حقده
مشاهده بری حقی خلق ایله وبری خلقی حقده شهوددر
فافهم والله اعلم واحکم بحقیقة الحال ودقیقة المآل والمقال

(در بیان عشق الله)

عشق الهی ایکی نوع اوزرینه در بر نوعی صوری وتقیّه
واسطه‌سز ورایا ومظاهر ایدوب واسبابندن تجرد
هان ذات حقه فرط محبت ایله محبت وعاشقدر بونلر
انبیای عظام ووارث انبیا اولان سلاطین وکبار اولیای

کرامیدر. بو طور طور عجیبدر و امر غریبدر. زیرا صور
و تعینه مناسبتی یوقدر. حالبوکه کندی قید صور ایله مقید اولوب
صور تعیندن تنزه و عاری اولان ذات باری یه فرط
محبت و شدت عشقی ایله محبت و عاشق اولمق و بر جمال
صوری مشاهده‌سی واسطه‌سیله جماله بالکلیه معشوق
و حقیقی علاقه و فرط میل محبت تجلی خاص اصحابنه
مخصوص و رتبه اخص و اکمل وصف حالیدر.

زیرا عاشق و معشوق میاننده صور و تعینده و ابدان
و اجسام واسطه و مناسبتی لازم و لابددر
انکچونکه قید صور ایله مقید اولان کمسه صور و جسمده

عاری و مصفی اولان شیئه عشق اولمز و اول روح مجرد
و نور مصفی و شهود و رؤیتدن جدا و معرا ذاتدر بلکه روح
و نور دیمکدن عاری اولان جماله فرط عشق و محبت محال
و ممتنع مثللو بر مصادر. اما بو قضیه بر سر ربانی و حکمت
خفیه سبحانیه‌در. بو سری فهم و تعریف و درک تحریر بو عاجز
و ناقصک ذوق و حالی اولدیغندن کفایت و طی حالنه بیان
ایله اعتداد و اعتراف اولنمشدر.

بو تحقیقک اهل وصال و صاحب جمال و اصحاب ذوق کمال اولنلر
بیلور. و بلا واسطه مرایا و مظاهر عاشقیت و معشوقیت
درجه‌سنی بیلور. درجه مذکوره اصحابی دخی بلا واسطه عاشق

ومعشوقيت حكمك اجرا ايتمسيله بيله اكثرى واسطه مظاهر ووسيله مرآئيه صورى محب ومحبوبيت ذوقنه ولذتنك اجرا واداايدرلر بونلر اصحاب وحدت كثرتده اصحابندر وانلردخى عموم حكمنده در زيرا ارباب واسطه خاصه اما اهل عموم هم واسطه مظاهر اكوان وهم بلا واسطه مرايانه ملوان عاشقيت ومعشوقيت ذوقنه ايدرلر يعنى جمال مطلقه وجمال صور مقيده ايله مشرف اولورلر اما اكثرى اصحاب عشق حقيقى حسن وجمال حقيقى مظاهر صوريه ده مشاهده ومحبوب معنوى عكس مراياى مقيده ده معاينه ذوقيله متلذذ اولورلر خوبان صوريده اولان حسن

لطافت وطراوت عكس ويرديكى حسن معنوى اولديغنى ايقان ايدوب اول صورة مقيده مرآتنده سيرانى وعاشقيت ومعشوقيت جلوه سنه اجرا ايدرلر يعنى جمال مطلقى صور مقيده واسطه سيله رؤيت ومشاهده شيوه سنى ادا ايدرلر اشبو محلك تفصيلى فتوحات الشهود نام كتابده مسطوردر فافهم والله اعلم واحكم .ه.

(در بيان حجب كونيه)

حجب كونيه حجاب بشريت وبلكه حجاب انانيتدر علم اليقين رتبه سنده مجاهده ايله رفع وتنوعا دفع اولور اما حجاب انانيت من كل الوجوه حق اليقين مقامنده محو ومضمحل اولور

اما عين اليقينه طرفينك بينكده بر زخدر كاه تماماً حجاب
رفع اولنوب درجه شهود غالب اولوب حق اليقينه حكمك
اجرا ايدر وكاه اشكال واشكال مجموع ايدوب
شهوددن تنزل واشكال طرفنه ميل ايدوب علم غالب
اولديغندن علم اليقينه حقك ادا ايدر

بناء علي بو نهايتده متنوع ومنتظم ايدوب كيدر اما
بوقيفه ابتدادن چونكه جناب حق وذات مطلقه كنز مخفي
ومرتبه عماده وحدانيت وفردانيت ايله كافه اوصافدن
معرا ومبرا ايدي اسما وصفات الهي ازلاً وابداً
عالي واحكامك اجراسنه نهي وعاري اولمسي حكمت

ربانيه يه موافق اولمديغندن مظاهر متكاثره متخالفه يه
قدرته وارادت مقتضى ايجاب ايدوب بهر حال عالمه
معلوم وقادره مقدور وخالقه مخلوق والهاً له
لازم كلديكندن مخلوقات متنوعه واشياء ممكنه وصور متكاثره
خلق وايجاد اولندي اما جمله سي اوهام وخيال ومعدومات
وظلال اولوب وجود ونبودلك وجود حقه قائم
وحقايقي ايله متحقق بعض اشيا ممكنات دن بر ذره يوقدر
الا حقيقت الهيه ايله مصور ومقيد اوله حقايقك
عدد وكثرتي يوقدر حقيقت واحده در تنكلم بونك بالاده
ذكري سبقت ايتمشدر بس چونكه حقايق الهيه حق وجناب

ذاته مطلقدر عالم وآدم مجموعی نقشنا به حقیقته پرده
وحجاب اولمشدر واولنشنك وجودی یعنی حقیقتی
اول صورت ولونه ایله مستور اولهرق صورتده نقشیه
ولونی ظاهر ومشهود اولمشده اول صورتك معنی
وباطنی که حقیقیدر کانه وراء حجابده قالوب محجب
گوندن صورته ایله محجوب اولوب قالمشدر

وحقایق الٰهی حجاب الوان اکوان ایله دیدهٔ اغیاردن
وچشم نامحرم غافل وجاهلدن جمالی یا کمالنه پرده
صالمشدر وحقایق الٰهیه حضرت علمیه واعیان ثابتهده
استعدادات وقابلیات اوزره بر نقشه وصور آلمشدر

پس هر نقشه وصور استعدادات غیر مجعوله‌سی اوزره
حقایق واحدهٔ ثابته ایله بو عالمده قابلیاتی مقداری
حالات وکیفیات ایله ظهور وبروز ایدیجب اسما وصفاتنده
مظهر اولدیغی صفات جمال وجلال ایله جلوه‌گر اولدیغندن
بو عالمده مشهود اولان اشیای ممکنهٔ معدوده‌نك جمله‌سی
صور اسما وصفات الٰهی اولدقلرینی بیورلمشدر

(خلق الله آدم علی صورته) وعلی روایة اخری (علی صورة الرحمن)
ای علی صورة اسمائه وصفاته یعنی حق تعالی آدمی کندی صورتی
اوزره خلق ایتدی صورتده اولان خبر آدم حق اولمغه ایموندر
روایة اخری ایراد اولنری اشارتیله حقیقت صورتی اسما

وصفاتی یعنی جناب ذاته مطابقه صورتده منزه ومعرا
اولدیغندن اسما وصفاتی صورته اوزره آدمی خلق
ایدی تأویل بیورمشلر (خلق الله آدم علی صورته)
ای علی صورة اسما وصفاته بو صورتده جمعیت وعلی حضرة
ذات قدسی اسما وصفاتیله ستر ایدرک یعنی عالم و مجموع
صور اشیا معدوم اولدیغی معدومده وجود یوقدر که
موجودی ستر ایدجک پرده اوله وموجود حقیقی معدوم
ظلی ایله محجوب اوله اویله اولنجه جناب حقه حجاب
باقی نه پرده و حجاب اسمای ربانی وصفات سبحانی
اولمش اولورلر بو صورتده حجب کونیه صفات الهیه

غیری دکل ایسه وبلکه ستور و بطون کمال بروز وظهوره
ایسه تکلمشلك قرشی حجاب نه کندوسنک کمال بروز
وشدت ظهوریدر زیرا اسما وصفاتک حجاب و پرده
اولمسی مجازی و اعتباریدر انلکیونکه اسما وصفاتک
دخی الوهیه و جمله حسن ظاهرده یوقدرکه وجود
وحقیقة حجاب و پرده اوله (حضرت) حجابه و پرده
نفس اولور کندی وجودی و کمال ظهوری شدة بروزیدر
جمله اصحاب عرفان و توحید و ارباب وحدت و تفرید
عندنده دریده غیر و غیریت وکوننده ماسوی
وکثرت اولمیجه وجمله [illegible] و کافة اشیای

ممکنات معدوم وظلال وموهوم وخیال اولنجه
موجودی معدوم وموهوم نه حجاب اولمغه بیلر
بیلور. پس مشرب توحید ومذهب اهل تفریده کوره
(لا موجود الا الله) سرّنجه ظاهر وما فی الکون غیر الله
معلوم ظاهر وباهردر. پس بوندن معلوم ارباب
معرفت وعرفانه مفهوم ومجزومدرکه حجاب کونیه دیدکلری
عالمده نفس رحمانی وتجلّی سبحانی غلبه واستیلاسی
کندی ضیا ونوری ذاتی مع واسطهٔ اسما وصفاتیدر
ودخی ظاهر ومظهر ایکیسیله مجاز اولوب حقیقتده
ظاهر ومظهر بر سر وبر وجود اولدیغی اهل عیان

دخی ظاهردر. اما نوع آدمده اولان حجاب حجاب
بشریتیدرکه آندن حجاب انانیت متولد اولوب آدمی برزخ
سفلیدن ابدی خلاص ایتمکه سبب اولور کما قال علیه الصلوة
والسلام (وجودک ذنب ولا یقاس علیه ذنب آخر)
یعنی سنک وجودک یعنی وارلغک وبنلکک انانیتدر
بر گناهدرکه بر گناه اکا قیاس اولنمز واقعا حسیدن
حاصل اولان حسی ونفسیدن حاصل اولان نفسیدر
ومعلومدرکه بر وجودکه ذاتی گناه اوله آنک
مجموع افعالی واقوالی واعمالی گناهدر کذلک
بر شئکه حجاب ویره اوله ذاتی ونفس وجودی

وواردلغی ونیلمه حجب ویرده اوصه حجب ویرده بلك
دفع ورفعه آندن صادر اولان افعال واعمال نوجهله
اثر وسبب اولور زیرا نجسدن حاصل اولان نجسدر
مثلا شراب حرامدر انکله طبخ اولنان طعام دخی حرام
اولور کذلك بونلر کبی نجسلر واردرکه ذاتی
خباثتیله کندیلرندن تولد ایدن نسللری دخی نجس
اولور پس بوندن معلومدرکه بر وجودك نفس ذاتی
حجب اولسه آندن صادر اولان اعمال وافعال دخی حجابدر
نتکیم بیورلمشدر بتمامه بیلك حجب ظلمانیه وتمامه بیله
حجب نورانیه که واردر اضافه رؤیة ونفس وطبیعة

هپ آنلردن متولددرکه آنلردن حاصل اولان احوال
وافعاللر جملهسی حجب ظلمانیهدر وربما عبودیت
واعمال حسنهکه بشریت وانانیت ایله بولنان کافهٔ احوال
واعماللر حجب نورانیهدر زیرا انانیتدن حاصل اولان
طاعات وعبادات دخی بریوزدن حجابدر
بناءً علی ذلك حجب بشریت اشجارینك اثماری حجب انانیتدر
وانانیت دخی جهلدر هانکی برکسهدن جهل مرتفع اولور
نفسی عارف اولور حجب کندیلرندن رفع اولور اما حقیقت
حال نفسی ادراك حجب جمال حضرت جلالك عینیدر
نتکیم محجوب صوریلا حسه رؤیة حجب ویرده اولغه

موی اولدیغی کبی انکچون زلف صوبانه کفر وجلال
تعبیر ایتمشلردر کفر لغتده اورتمک دیرلر عارفلر دخی
عارف دیدکلری حقی باطل ایله اورتمشلردر

وکفر حقیقی باطلی حق ایله اورتمکدندر وجلال دخی
جمال حقانی ویرده اولمشدر پس حجاب دخی حقیقتا
ذاتیله ذاتنه حجاب ایمش یعنی حجاب دخی غیری دکل
ایمش کندی وجوده ایمش نتکیم محجوب صوریلک
جمالنه حجاب ویرده نه کندی وجوده جمله سندن
اولان زلف کاکل ایمش اویله اولسه جمال حضرته
پرده جلال غیریت ایمش انکچونکه غیری یوقدر که

عینه حجاب اولسون (اگر سؤال اولنورسه که) چونکه اورتاده
غیری وماسوا یوقدر وحجاب دخی نه کندی وجوده ایمش
پس مشهود نه کندی اولمش اولور اویله اولسه کندی
وجودینه حجاب دیمک نیجه درست اولور (جواب)
اولدرکه اشبو مسئله دکیه تخصیص اولنان قبض سیاقه
وسباقندن معلوم اولدیکه حجاب نجوذ جمال ایمش
حالبوکه جمال رفع اولسه حجاب دخی اورتادن رفع اولسه
شدید برکز بر محبوبک مدح وثناسنه کوکلش ایده اما
محبت ایدر وجمال وحسنه کی ایک فرط وحسن وتعریف
اولنقسه محبت دخی ساکن ایلیه فرط علاقه ومحبت

(جواب) واقعا اویله‌در. تمثیل آخر شمس عالمك
وجودی ثابت اولدیسه چشم خفاشدن کمال ظهوریله
رؤیتی ساقطدر. و فرط پرتوی نور و شدت ضیا
ظهورندن چشم تیره‌ء عالم و دیده‌ء خیره‌ء آدمدن محجوب
و مستوردر. پس بو تمثیلدن دخی معلوم و مجزوم اولدیکه
حجاب ویرده اولان وجودی نورینك کمال ظهوریدر
و جمال ذاتنك شدت پرتوی ایمه غیر دکلدر
یعنی حجاب اولان جهتدر. حجابی رفع اولنه‌قده اوراده
غیری اولمیوب بیلك دیده‌ء ناقص شعاع نور ذاته نظر
ایتکه لیاقتی و طاقتی اولمدیغندن حجاب دخی کندی وجودی

ایدر. امّا محبوبك شخصیت و ذاتنی بیلیر و محبوبی
دائما عندنده و مجلسنده اولور دخی محبوبه‌سی اوصافنه
محبوبی غائب قیلیجب درد فراقه و آتش هجره
اشتیاقه ایله یانوب یاقیلور.
حالبوکه محبوبی عندنده حفظ و محبت دخی محبوبه دائما
ناظردر. بو صورتده محب ایله محبوبك میاننده حجاب
ویرده حجاب ایمز. اگر شخص اولنورسه واقعا بو تحقیق
حجاب حجاب اولمز بقیه کلی ایراشادیر. امّا حجاب
بز کندی وجودی دیو بسط و تجرد اولنمشدر تمثیلده کور
حجاب حجاب اولمز موافقه لکه کندی حجاب اولمز غیر مطابقده

اولەجغنی آشکار و اورتادە غیر و ماسوی اولمدیغنی

بیلدیرر. فافهم. بو درجە معلوم اولدی. حجب کونیە

غایتە و مقتضای بشریت اولان بو دورە نهایت

یوقدر. ابتدا حب دنیا و علائیە و عوائیە کونیە

و اتصاف رذائل و ابتلای انانیت و دعوای غیریت

کذا وکذا. بونلرە نهایت یوقدر. بونلر جملەسی

جملە حجب کونیە دندر. سالکک کوکلندن حجاب رفع اولورسە

اولقدر کوکلە نور معرفت پرتو صالوب مسرور و مفتوح

اولور. عکسی دخی بویلەدر. هر نقدر قیودات کونیە ایلە

کوکل مقید و علائیە و عوائیە ایلە مألوف و مبتلا

اولورسە اولقدر ظلمات رذائل و حجاب ظلمانی کوکلی

استیلا ایدوب اوصاف بهائم عملیاتنی ایدوب دیو درلو

عقباتە کرفتار و کونەکون بلیاتە دوچار اولوب

دنیادە سجن طبایع و آخرتدە هاویە برازخ سفلیەدە

متألم و معذب اولوب کیدر. معاذ بالله تعالی. والله اعلم

والحکم بحقیقة الحال

(سر عقوبت و رحمت)

بعض عالمدە خلایق اوزرینە وارد اولان رحمت و عقوبت

بعض الم و کدر و غم و صحت صفا و سرور و دولت و امثالی

بونلر جملەسی قهر و لطف و جلال و جمال احدی مقتضاسی

مظهرلرنده اوصاف الهیه نك احكامندن اجرا اولنمیدر
بونك حقیقتی جناب حقك اوصافندن نقصان
یوقدر. اگر صفتلرندن بری نقصان اولسه حقه نقص
اثبات اولنمق ایجاب ایدردی. اویله اولسه جلال وجمال
وقهر ولطف وعفو ومنتقم ومانع ومعطی بونلرك جمله‌سی
معطل اولمق حسبیله احكامندن اجرا ایتمك لازم ولابد
اولدیغندن بو اوصاف متقابله مخلوقات اوزرینه حواله
اولنوب الم وصفا مخلوقات اوزرینه استعدادلری مقتضا
احاله اولنمشدر. مخلوقاتك هر بری بلكه اشیای ممكنه نك
هر بری جلالدن وجمالدن بر صفته مظهر اولوب اول احوال

استعدادلری ازلده ذاتده وفیض اقدسدن اولیله
اولمغله طلب واستدعا ایلمشدر. ومحال بوعالمده
اذی اذاله طلب ایتدیكی اوزره ظهور ایتمه كركدر
جلال وقهره قابل اولدیغی الم وعذاب ایله بوعالمده
متألم ومعذب اولمه كركدر. وجمال ولطف طلب ایدنه كذلك
بوعالمده رحمت ودولت ایله زندگانی ایتمه كركدر
وبونك خلافی واقع اولمغه احتمال یوقدر. زیرا اعیان
ثابته وحضرت علمیه‌ده هر شینك قابلیت واستعدادی
جلال وجمال وهدایت وضلالدن هر نوجهله طلب واستدعا
ایتمش ایسه اكا كوره بوعالمده ظهور ووقوع بولمه كركدر

خلافی ممکن دکلدر حضرت علیه تخالف وتغیر وقبح
اولمق امر محال وممتنع الحصولدر اگر اویله اولسه حقجلّ
ایجاب واثبات ایتمه اولنور بو ایسه کفر صریحدر
معاذ الله تعالی بو محلک تحقیقی استعدادات بحثنده
تفصیله ذکر اولنمشدر (اگر سؤال اولنورسه) چونکه
استعدادات ازلی ایسه انکا جعل جاعل وخلق خالق تعلق
ایتمشدر هر بری ضلالت وهدایتی طلب ایدر بر زمان
مخصوصه محتاجدر حالبوکه ازلده زمان اعتبار اولنمز پس
بلا زمان وازلیت طلب واستدعا نیجه اعتبار اولنور
واندن طلب ایدر نه وقت تخصیص وحمل اولنور (جواب)

آندن طلب واستدعالری بر وقت مخصوصه محصور
دکلدر طلب واستدعالری دخی مقتضای خاصه ذاتیه‌لری
ازلی وابدیدر فیض اقدس کافه استعدادات موجوداتی
ازلی فیض وقابلیات بخش وعطا ایتمه‌سیله لا محال
اعیان خارجیه فیض مقدس دخی انکا اولوجهله
احوالنی وافعالنی یعنی بو عالم صورتده انکا اولوجهله
فیض ویرمکدر خلافی محال وممتنع الحصولدر نتکم
دینلمشدر (بیت) بو اعیان نفسیه وبرده اقدس اولوب
تابع انکا فیض مقدس زیرا فیض حقی اجابتله
اعتبار ایلمشدر که بری فیض اقدس وبری فیض مقدسدر

فیض اقدس شولەدرکه جناب حقك اعیان ثابتەء علم
ازلیسنده ذاتیه ممکناتدن هر برە ملازم اولان
جلال وجماللرن هدایت وضلاللرن صفات الٰهیه‌نك
هر قنغیسنه مظهر در وشت ایسه انك مقتضاسی بو عالمده
یوسنت یا اورسه کرکدر وفیض مقدس دخی هر نسنه‌نك
استعدادی علمده ازلاً نو وجهله طلب ایتمه ایسه فیض
مقدس اول نسنه‌نك بو عالمده ظهورنده ازلده استعدادی
فیض اقدسدن نو وجهله طلب وفیضا اخذ ایتدی ایسه
اولوجهله فیض عطا ایدرکه مشیئت الٰهی عبدك استعدادینه
تابعدر واستعدادات عبد ازلا وغیر مجعولدر دیو

دیو تحقیق ایتمشدر وبو بحث عمیق ودقیق اولدیغندن تحقیقنده
جمله اقدام واهتمام بیورمشلردر وبو بحثده نه کوزل لسیم
فهم وادراکه محتاجدر تا که قلب عارف مطمئن اوله زیرا ابتدا
استعدادات اشیاء غیر مجعوله قدیمه تعبیرندن تعدد قدما
لازم کلور بو ایسه عین خطا وشرکدر ومشیئت ارادات
معه عبدك قابلیت واستعدادینه تابعدر دیمکده دخی سهو
وخطا دخی واردر وصدور مشیئت تابع واشیا حقه حاکم اولمق
ممتنع ومحالدر پس استعدادات وقابلیات حقك علمنده
اولسبب بلکه بر سر وبر حقیقتدر واستعداد دینلمه اعیان
ثابته وحضرت علمیه‌دن کنایتدرکه بو اشیانك ممکنلرك کاف

احوال مذكورهنك ازلا ابدا حق سبحانه وتعالى حضرتلرينك علمنده
ثبوتندن عبارتدر اویله اولنجه استعدادات دیدیکمز دخی
تجددی بر شی اولمامش اولور پس نه آنک استدعاسی وقت وزمانه
ایجاب ایدر ونه تعدد قدما ونه مشیتک حقک تغیرینه تبعیتی
اقتضا ایتمش اولور بلکه استعدادات فیض اقدسه تابع
ومشیت وفیض مقدس استعداداته تابع اولدیغی معلوم
اولور علمک معلومه تبعیتی مثللو زیرا علمک معلومه
دخی معلومک نفس الامرده اولدیغی کبی بیلمه سیدر تغییری بر
حکمی یوقدر بنا علیه علم معلومه تابعدر زیرا معلوم نوجهله
ایسه علم آنی اویله جه بیلکه تابعدر دیمکدر کذلک اراده

ومشیت صفه دخی استعدادات ازلیه‌نک ازلا علمده ثبوتی
نه وجهله ایسه بو عالمده ظهورینه تابعدر یعنی البته اویله
ظهور ایتمک کرکدر پس چونکه اشیادن هربری جلال
وجمالدن بر صفته مظهر اولوب استعدادات مذکوره مقتضاسی
بو عالمده اول وجهله ظهور ایدر حسب اسما وصفات ربانیه
مظهر هربری مقتضای احکامی اجرا ایتمک کرکدر کذلک
ذی روح دخی جلال وجمالدن مستعد اولدقلری اوصاف
مقتضاسیله مقتضی قهردن ولطفدن عقوبت ورحمت ایله
محکوم اولدقلری اوصاف ایله تکمیل واثبات ایتمک کرکدر
بو صورتده جلاله مظهر اولدن عقوبت وجماله مظهر
اولدن مظهر رحمت اولمه کرکدر (اکر سؤال اولنورسه)

چونکه اولیاده استعدادات ازلیه‌سی هر کسک نه وجهله استدعا
ایتمه‌لیدر البته بو عالمده اویله اوله جکدر پس جمال
ولطف طلب واستدعا ایتمک دیکار وهر جهتیله رحمت
وسعادت آشکار ایکن جلال وقهری طلب واستدعا نه وجهله
جائزدر وکشی کندی اختیاریله عقوبتی نیچون طلب ایدر جمله
رحمت ولطف استدعا ایتمک دکلمیدر نیچون جمله لطف وجمالی
طلب ایتمک لازم ایکن بعضه قهر وجلالی طلب ایدر وکشی
عقوبتی نفسنه نیچون استدعا ایدر (جواب) بو طلب
واستدعا اختیار ایله دکلدر مطلقا مقتضای استعداد ایدرک
مظهر جلال جلاله قابل وآنکله متلذذ واندن محظوظدر
زیرا انلر رب اسم مضلک اولدیغندن ضلالت صفتیله

متصف اولمقله آنلر مقتضای قابلیتیدر ومظهر جمال جماله
قابل وانکله مشرف ومتلذذدر انکیچونکه رب جماله
متعلق اولان اوصافده انلر دخی ربلرندن راضی
وربلری دخی مظهرلرندن راضی وخوشنوددر کما قال عز وجل
(وما من دابة الا هو آخذ بناصیتها ان ربی علی صراط مستقیم)
مادامکه اسم هادی مظهرینی طریق هدایت ناصیه‌سندن اخذ
ایدرجه ولایت ایدر مظهری دخی ولایت اولندیغی طریقه
کیدر البته بربرلرندن راضی وخوشنوددرلر عکسی دخی
بویله در بعض اسم مضلک دخی مظهرلرندن ومظهرلری دخی ربلرنده
راضی وخوشنوددر وابلیس دخی مغرور ربنده ثابت وموجوددر
وطریقنده دخی مستقیمدر نتکم هودده [illegible]

فسق وصلاح مختاری ایکن بوبجه تنبیه وترهیبه دخی اولنمه
ایکن بو فسق وفسادندن فارغ اولوب وانکله متلذذ
واندن یعنی فعلندن راضی وخوشنوددر. کذلک مظهر
هدایت وضلالت ازلده لسان استعداد ایله اریندن قسمی
اری طلب ایتمه‌سی حسبیله ظهورنده اولیه‌جق وقوع بولور
واول اسمک آنک ربیدر. آندن راضیدر. بو صورتده
جبر قضیه‌سی دخی رفع اولنه اولور. زیرا ازلده لسان
قابلیتی آنی طلب ایتمشدر فیض اقدس دخی عطا ایتمه‌در
عقوبت ورحمت دخی مقتضای استدعای استعدادلری
حکمت اجرا ایده گلمشدر. (اکر سؤال اولنورسه که)
عقوبت ورحمت مظهری ازلده کندو لسان

استعداد یعنی لسان حالی ایله قابلیتلری مقتضای طلب وطلبیدر
موجبنجه عطا اولنه وطلبلری عقوبت ورحمت جهتاریله
اولنوب مستعد اولدیغی کیفیتی شاکر ایمه هر نقدر بو عالمده
الم وعقوبه شاکر وصابر دکل ایسه قابلیتی آنی طلب ایلیوب
تنلیم انفاذ ذکری سبقت ایتدی فاسق فسقندن وفاجر
فجورندن فارغ اولمیوب شاکر اولدیغی کبی هر نقدر
خبائثدن ورفسادندن عقوبت وزجر کورسه دخی بو
عملندن فارغ اولمدیغی افعالندن راضی اولمسندندر
لکن بعض رحمت وبعض عقوبت طلب ایلمدیکی باعثندندر
جهتی لطف وجمال ایله لذت ورحمت طلب ایتمش اولوردی
(جواب) اکر جهتی لطف وجمال طلب واستعداد ایتسه‌لر

قهر وجلال اسماری اوصافیله احکاملری نه قدر اجرا
ایدر جلال ذاتی وقدر مظاهری اولیانجه صفات
الهی بیله آیت المظاهر معطل قالمغه ایجاب ایدر
او یله اولسه اوصاف جلالیه نك جمله سی عبث اولمش اولوردی
حالبوکه جناب حقك صفات واسما وافعال واثارنده
اصلا برینه ذره مقدار عبث اولمز اولمغه دخی احتمال
اولمز ودخی محیی اسم شریفی صفت جمالی ممیت اسم شریفه
صفت جلالدر محیی اولوب ممیت اولسه عالم دنیا عالم
آخرت اولمغه لازم کلوردی وقهر اولمسه لطف دخی معلوم
اولمزدی زیرا شی ضدیله منکشف اولور کذا وکذا اجه سنده
حق زونی ارباب دقت قتنده ظاهر وظاهردر

اما بوندن جمله سی جواب شافی (لا یسئل عما یفعل در)
والله اعلم واحکم (مسئله حدوث عالم) عالم
حادث ومعدوم ویرلی سوکدر اما دینلشکه عدم اولسی
عدم محض ومحال ذاتی دکلدر زیرا عدم محض ومحال ذاتی
اولان معدومه خطاب کون اولمز زیرا محال ذاتیه فیکون
محالدر اما عالم کمه خطاب بندن برتعینه وصورتیه متعینه
وموجود اولمغه مستعد اولسه فیکون ایله موجود اولمزدی
وظلال کونیه وعکوس ممکنه ایله متکثر ومتعدد اولمز ایدی
بولمزدی اما شوکه علم الهیده عوالملك صور متوافقه
ثابت وتعینات متکاثره معلوم ومتعینه اوله یدی
لابد وجود اولدیکه محال ذاتی معدوم صرف اولمیوب

وجود وتعینه علمیه‌ده ثابت و عوالمده ظلال کونیه وتعینات
ممکنه ایله ظهوره مستعد اولمسه ایدی. زیرا او ده سنز بیلك
عالم و بر روایتده تعمیم بیله عالم و بلکه نهایتسز عوالمله
علم اللهده معلوم وثابتدر. اعیان ثابته‌دن عبارت
بو معنادر که صور علمیه دخی دینور بونلرك جمله‌سی ازلا
وابدا ظهور ایتمه‌ده و ایده‌جك مجموعه معدومات علمیه
دخی تعبیر اولنورکه عالمده ظهوره عدم ظلی وحدوث
کونیدر. لکن معدوم صرف دکلدر. زیرا مادامکه صور
وتعینه ثابتدر. آنك عدمیتی ده استعداد علمیه‌سی درکاردر
زیرا عدم صرف ومحال ذاتی اولان عدم معدومات
ممتنعه‌در. بو اسباب معدومات ممکنه‌در. انکچونکه صور علمیه

خارج وخارجده تعینات کونیه‌یه مستعددر. بو صورتده عدم
ایکی مرتبه اعتبار اولنمشدر. بری معدومات ممکنه که صور
علمیه‌ده مستقر وثابتدر. و ایکنجی معدومات ممتنعه که صور
علمیه‌یه قابلیتی اولمیوب محال ذاتی و معدوم صرفدر.
اکا عدم باطل دخی دیرلر. زیرا عدم ظاهر منکوسدر.
صور ممکنات ایله وجود ظاهردر. تعینات ظلیه ایله پس
محال ذاتی اولمیوب ممکن الوجود اولدیغندن اکا حدوث
زمانی اعتبار اولنمز. اما حدوث ذاتی ایله حادث
اولور یعنی آشکاردر. نتکیم بیورمشلردر (العالم قدیم قدیم
بالزمان وحادث بالذات) یعنی عالم قدیمدر قدیمدر
زمان ایله حادثدر ذاتیله زیرا بالذات معدوم حادثدر

اما قابل صور وتعینه اولدیغندن وجود ممکنه وظلال
وهمیه علم اللهده مستقر اولمغه حسبیله ممتنع الوجود دکلسه‌ده
عدم عدم محض دکلدر. حکمادن اکثری وصوفیه‌دن اقلی
عالمک قدمنه ذاهب اولوب کافهٔ عالم زوال طاری
اولمز. زوالنه دائر نصوص مأول وضروب امثالدر دیو
تخصیصات عدیده ایراد ایتمشلردر. اما عالمک قدمی عملده
بدیدار. وثبوتی ازلاً وابداً آشکاردر وذاتاً فنا وحدوثی
هر آنده. وبلکه آنات غیر منقسمه‌ده محو وایجاد وافنا وایجاد
ایله تجدد ایتمه (فی لبس من خلق جدید) نص کریمه
عیان وثابتدر. وکذا (کل یوم هو فی شأن) فحواسنجه
هر آنده بر شأن ایله فنی رحمانی مقتضای نفی واثبات

ومحو وایجاد اوزره اولمسی حدوث ذاتیسی بیان ایتمشلردر
یعنی بو عالم باسرهم نفسی وهر آنده معدوم وموجود اولوب
تجدد وتعددی بشر رؤیتندن مستوردر. زیرا تجلیات
الهی دائما یعنی هر آنده بر شأن ایله تجدد ایدر. وتجلیسی
اصلا تکرار ایتمز. تکلم بیورمشدر بر شیئه ایکی تجلی وایکی
شیئه بر تجلی اولمز. کافهٔ ممکنات اوزره هر آنده بر تجلی
جدید ایله تجلی اولیور وهر تجلیده مجموعی زائل
ممکنات تجدد ایدر. شویله که دیدهٔ بشر آنی مشاهده ایتمز
مثلا بر نهر جاری دائما جریان ایدر. هر آنده که نقطه
تصفیه ایتدیکی قطرات گیدوب یرینه جدیدی قائم اولیور
کذلک عالم وعالمده اولان اشیای متنوعه ماء جاری

مثلا هر آنده بری محو و بری اثبات اولنور ایسه
اول نه زمان ایله قدیم و زمان ایله حادث اولدیغی
معلوم و ظاهردر اما قدیم زمان آنده واحددر اصحاب
حقیقت عندنده زمانک حقیقتی الیوم بر حقیقتدر
اول و آخر آنک ایچون اعتبار اولنمز شویله که اول و آخری
برآنده دائمدر اعتبار ازمان و اوقات کواکبک دورلری
حسبیله در شمسک طلوع و غروبندن منتشره لیل و نهار
و شهور و سنین اعتبار حیثیله ازمنه ثلاثه تقسیم اولنمش
یوخسه حقیقتده برآندرکه اصلا اوننه آخرینه زمان مرور
ایتمامش برآنده واحددر و ساعات و ایام و شهور و سنین
جمله زمان دائم و آنده واحدن اوصافندر مفصل و منفصل

بزه نسبتله مجاز وار نسبیدر یوخسه حق نسبتله حیدلا
صباح و مساء در بو محلک تفصیلی بعض آثاریمزده
مسطوردر و بو قضیه نک فهمی عسیر و تعبیری در فی الجمله
ذوقه و حاله منوط و مخصوصدر والله اعلم و احکم بحقیقة
الحال و دقیقة المآل و بو الفاظ لطیفه و نکات دقیقه
مثللو نیجه الفاظ و کلمات و نکات وار در که هر بری تحریر
و تسطیر اولنمغه لازم کلمسه نیجه مدون کتاب اولمغه لازم
کلور ایدی اما بو الفاظ شریفه لر کتب و رسائل متصوفه لر
اکثرنده ذکر و ایراد و حل و حده و مدار اولدیغندن سلوک
اشیان و عشاق ساده دلانه فهم و درکنده سهولت و یره
امالیه پریشان کفتار و کوسنا هانه رفتاره حاره

واختیار اولندی اخوان صفادن باری بو بادنده مأمول
ومتوقعدرکه سهو وخطاده سهو قلم وخطای رقمدن
ناشی مقتضای قصور وعجز بشریت حمل ایله دوزلتلر
وجمله هو مولیها) منطوقنجه هر معنی برنجه وجهلرله
معنای دلیل وسبب اولدیغندن هر عاشقه وصادقه قابلیتی
ودرجه سی مقداری علوم ومعانی ومعارفدن برحظ
وعلم حصه اولدیغندن اول بحر پایانندن بر قطره
احسان وعنایت اولنشدر هرکس مقدارنجه نشر وتحریر
وبسط وتقریر ایدر وقاریده دخی اذهانه حالنجه وقدرتنجه
درج معارف ودرک معانی ایدیکی کندی عدم ادراکی
نقصی نقصان مؤلف اسناد دکل نقصان مؤلف فهمی

وقصور بشریت ایله عفو وتکمیل نقص ایله بخشیده
مرهوندر ایدی زیرا علوم ومعارف ایکی نوعدر بری
علوم ظاهر وبری علوم باطندر پس علم ظاهری
اصحاب کرام رضوان الله تعالی علیهم اجمعین حضرتلری
قرآن کریم وفرقان عظیم الشان وحضرت نبی علیه الصلوة
والسلامک زبان معجز بیانندن استدلال وتتبع ایدوب
بربرلریله افاده واستفاده ایدرک نشر وخلایقه تعلیم
وعوام امته تعلیم بیورشلر بعده مجتهدین اتخاذ
وعقلا واذکیادن صلحای کرام وعلمای عظام بعض کمال
قابلیت واستعداد صاحبلری علم ظاهرک اصول وفروعنی
تبسیط وکلیات وجزئیاتنی نکته وتوسیع ایدوب کتابلر

تألیف وارشادی تأیید ومصالح عبادی تیسیر واردنیوی

ودینیات وعباداته تأکید ایدیجی معاملات وعباداتی

وسائر جزئی کلی احوال عالم وامور وکیفیات انواعینی

آدمه ظاهره اخراج وحقی صحیح وباطلی باطل بیاننده

صرف اقتدار ویدطولا کوسترمشدر وعالمک صحیح نظام

ربطی وآدمک صحیح زندگانی واطوار صحیحه وجدانیه ربط وضبطی

سبب وباعث منتفع آنلر اولمشدر انلرک دخی ایکی نوعیدر

برنوعی علمه سعی ایدوب تحصیل علم ایتدکلری مجرد قرب حق

ورضای زاید مطالعه ایچون علمیله عامل اوله جقلرندن

ذاتاً وعظ ونصیحتلری وجه سبحانی ونفعاً لحظیندر

کندیلرینه احسان ایتدیکی علومی نشر وخلقه تدریس

ونفعلره اصلا غرض وعوض اولمیوب (خیر الناس من ینفع الناس)

فحوای شریفنجه رضای باری تحصیل قصدیله وحقایق

ونواهی ووعد ووعیدی افراط وتفریط طریقیله تعلیم

وتقریر ایدوب اهل قناعت حرص وطمع وریا وشهرتدن

اجتناب اوننده اولمشلردر وبرنوعی دخی علمه سعی ایدوب

تحصیل ایتمشلردر انلرک غرضلری شهرت وریا ودنیاده رتبه

انلرک نفعیله ومناصب واقبال نائل وتوسیع معاشدر انلر

علملریله عامل اولمیوب علمی دنیا لقمه سنه آلت ایدوب عوام

نصیحت ووعظ ایتدکلری مجرد غرض وعوض هوالریله

امر معروفلرنده مطلق وعد ووعیدده مبالغه ایدر

وعدده وعیده طرفنده افراط ایله تبشیر وآیت

وحدیثدن نقل و بیان ایدن خلایق عرفده دوشورلر

واکر وعیده منفعت ملحوظ اولورسه وعیده داخل نصوص

واحادیث ایله عوامی مأیوس ایدجک درلو درلو فساداته

علم شریفی آلت ایدن هم ضال وهم مضل اولورلر

کیدرلر (انا علم باطنه) شولدرکه جناب علیم وحکیم رسولنه

الهام وتعلیم ایدجک اندرهم اصحاب کرامندن مستعد اولنلره

خصوصا صدیق اکبر افندیمز حضرتلرینه ما صب الله شیئا فی

صدری الا وصببته فی صدر ابی بکر الصدیق بیوردقلری کبی

واسد الله الغالب علی ابن ابو طالب (انا مدینة العلم وعلی بابها)

بر نوع ذکر خفی القلبی و بر نوع ذکر جهری اللسانیدر وعلم

ربانی وعلوم لدنیدر وآنلردن سعیده من سلسلة الی

هذا الیوم مشایخ العظام ذوی الاحترام لر قلوب عاشقانی انواع

ذکر ومعارف ایله معمور وانوار عوارف قدسیه ربانیه ایله

پرنور ایدوب هر طالب وسالکه قابلیتی مقداری کمالات

الهیه ایریشدیروب مقصوده حصول واصل وواصل

ایتمشلردر بونلرده ایکی نوعدر بر نوعی صادقدر

ومخلص ومحققدر بر نوعی دخی کاذب ومدلسه

ومقلدلردر اگرچه بونلر ذکره سلسلهٔ مشایخده لازم

وبلا بیعه دکلدر لکن بو زمانشا دنیا بونلر ایله مملو

اولدیغندن احوالرندن بر نبذه بحث وتقریر ایجاب

ایتمشدر تاکه صادقه ایله کاذبک ومحقق ایله مقلدک

بیندی فرق وتمییز اولسون امّا اولکه صادقدر ومحققدر

آندن اوچ کروهدر مبتدی وخواص واخصدر

پس مبتدی دیدیکمز دائره شیخوخته مبتدیدر

سلوك مبتدیسی دکلدر زیرا هر رتبه وهر دائره نك

مبتدی ومنتهیسی واردر وبینلرنده متوسطی دخی آشکاردر

امّا مبتدی شونلردرکه هنوز رتبه ارشاده ایریشوب

عین البقیه وصول البقیه درجه‌لرن قطع ایتمدن رتبه خلافته

ایجابله ایدر مثلا شیخی ارتحال وانتقال ایدر

یاشیخی حیاتنده اصحابی بیکنده آندن مستعد

بولنمدیغندن وبعضو بعد الانتقال اصحابی آنی اختیار

ایدرلر وبعضو بشقه کونه اقتضا ایله شیخ اولور هنوز

تربیه مریدان وارشاد وسالکاندن بیخبردر امّا

برمیراث ویا بر دفینه یه مالك اولوب مقام ارشاده

اوتورمشدر ایشته آنك طور سلوکنی باب اولده ذکر

اولنمشدر آندن مکتسب قلندرلك کیدر

هم اوقور وهم اوقودور وهم آندن صادقدر صدق

وصفا نیاتی برکاتیله عاقبت اشباه یاخود ارواحدن

همّت ومدد وعنایة ایریشوب وقابلیتی مقداری مقصودن

حصّه ورزاده واصل اولور (امّا شایخی) خواصی که

علم البقیه اشکارلری صدورفقی ودرجه معرفت وعرفانه

ورتبهٔ قرب نوافل وشعشعهٔ نور عرفان وایقانی مرتبهٔ علم

الیقیندن عروجهٔ عین الیقینه دخی واصل هانقدر توحید

صرفده متشابهات ومشکلات حاللرینی باقی وآثار

رعونت وبقیهٔ انانیت ذاتنده مرکوز ومقام عین الیقینه

ایله انتهای معرفت وغایت توحیده ایرشمیوب توحید

صرف ایله تحققه درجهٔ حق واول مقام غایت

غایاته واصل اولمامش ایسه ده اکابر اهالیٔ ومقبول

جمله الله مرشدانی ومقتدای خاص وعامه دن

معدود ذوات کرامدندر (امثال شیخ افندیکه)

عین الیقینه مقامنده بقیهٔ فنون متشابهات ومشکلاتلری

دفع ودخی اولمیوب مرتبهٔ فنا وبقا ایله مرتبهٔ قاب قوسیندن

مقصد اولان ؟ عروج ودائره (یا مین لی سر وقته) سیرینه

ولوج ایتمش وذاتنده نفی ذاتیله مشرف اولمیوب بقیه

انانیت وآثار غیر وغیریت بتمامها محو ومضمحل اولمیوب

سفهٔ مسیریه وحدت والمکی مقصود درگاه عزت اولندرده

معدود وعزیز الوجود ذوات کرامدندر بونلرك اوصافنده

هر نقدر اقدام اولنسه دریادن قطره بیان وخورشیددن

ذره عیان ایتمك قابل دکلدر وبونلرك اوصاف

وکمالاتی حقیقی تذکره لرده مجملا تحریر وانواع

نفحاتلرنده مسطور اولنشدر کمالات معنویه لرینك

حضوره یوقدر علو درجاتلرینی حق سبحانه وتعالی
حضرتلری قرآن مجیدنده بیان ورسول علیه الصلوة
والسلام حضرتلری احادیث قدسیه ونبویه سنیه
تصریح وعیان بیورمشلردر نه اولسه بزم کبی شکسته
دل وآزرده احواللری منقدار اولسه کرکدر که
اهل کمال ذوات کرام وصاحب ذوق حال کبی مشایخ
عظاملری درجهٔ عالیه وکمالات صوری ومعنویه لرینه
زبان دراز ووصفلرینه آغاز ایده لم عجز قصد
قاصرم وعزم عاجزانم اولدر که ذوقه حالدن سادن
محروم ودرجه وکمالاتلرندن بی بهره ومحروم اولدیغم

تحصیل واستحصال وفیوضات صوری ومعنویه لرینی تحصیل
ایچون تا بر طرفدن وبر طرفدن دخی انلره اولان میل
وتردد ومحبت وتوددم غلبه وانقلابندن مبادا
آنلرک ذکر وفکرلری زبان قاصر ودل بیحاصلمدن دور
ونور مودت وشرف محبتلرندن مهجور اولیوب برشرف
آن وسعادت اقتدانده بولنمقلغه حسن نظر معنویه وفیضه
همت روحانیه لریله معزز ومکرم اولمغه هواله ومحبوب
سعدینی داخل وردلرندن عاجزانم بنده وچاکرلرینک جمله
واصل اولمغه صیال ودعوالری غیبانیه آنلره ده فنا
ویرشان کفتار ذکر وفکرلریله اوقات کذار اولمقده

زیرا صدیق و علی حضرتلرینک محبوب و محبدن کلماتی
وارنلر و اولیالر اطوار و احوال و اعماللرینی کوروب
واشیدوب و ملاحظه و مطالعه ایتمک بیگانه‌یه اشکار
و شیانی روشنا و بیگانه ایدر. و محبدن محبتلرینی
زیاد و عنایت و امداد ایده جکدر که بر بهانه‌ندن
اوله یعنی منقول و معلوم ودخی نتکم نفحات الانسده
کتورمشدرکه آنده محبت سنکله آنلرک مابیننده
نسبت حصول ایدر نتکم دیمشدر
(المودة احدی القرابتین) یعنی محبت ایکی قرابتک بریدر
دیمشدرکه (لا قرابة بینا المودة ولا بعید البعد من العداوة)

یعنی محبتدن اقرب قرابت یوقدر و عداوتدن ابعد عداوت
واراقلق یوقدر. و حضرت رسول علیه الصلوة والسلام
صور ویدرکه شول کمسنه‌نک حالنده‌یکه بر قومه محبت ایده
واما آنلرک ایتدیکی ایشلری ایشلیه اول حضرت بیورمشکه
(المرء مع من احب) یعنی هر کش محبت ایتدیکیله بیله‌در
و ینه اول حضرت علیه الصلوة والسلام بیورمشکه قیامت
کوننده بربنده‌نک عملی یانده مفلس اوله یعنی اصلاً
ثوابیه قالمه‌دن حق سبحانه وتعالی اکا دیه‌که فلان
محله‌ده نه قولم فلان دانشمنده بیلورمیسن وفلانی
عارفی اکلرمیسن اول قول ایده‌که یاربّ الذنب بیلورم

واکر حق سبحانه و تعالی دیرکه یوزه امری سنی اکا بغشلدی
وقتاکه حق قوللرینک برینی مجذوب ایلمک اوکا اولشعه
سبب و نجاته علت اولدیسه آنده محبت ایلمک و آنرلری
بیده‌تک دوتمه و اسرنجه کیمک لطیفه الاولی ببیری
ابو العباس عطا قدس سره دیمشدرکه اکر قادر اولمز
سنکه ابه دوستلرینک محبتی دامننه یاپوشه
باری ابه دوستلری سوندرک دامننه یاپشیه آنری
سوندرک سوملک هیچ آنری سومکدر و دخی فائده
بو طائفه‌نک حکایاتنی ایشتمکده اولدرکه کشی بلورکه
کندونک احوال و افعالی آنلرک کبی دکلدر و کندونک

تقصیرینه معترف اولور و عجب و ریادن قورتلور شیخ
الاسلام ابو اسماعیل عبدالله الانصاری قدس سره
آنده وصیت ایتمشدرکه هر بیرندن برسوز ازبرلکوز
واکر قادر اولمزسکز آنلرک ادینی ازبرلکوزکه آنکله
نصیب اسما اولسکز و نه بیورمشدرکه مقدم علامتی
بو بابده اولدرکه هر قچنه مشایخ سوزلرینی استماع ایده سنیه
سکا خوش کله و کوکلنه تأثیر ایلیه و جان ایله اکا میل ایده سه
و انکار ایتمیه سه و اکر حق دوستلرینک بری سکا
کندوزنه یعنی کوره سه و قبول ایتمیه سه و نظرنده
حقیر عدایده سه جمیع ایتدوکنه کناهدن سکا بتردر

زیرا محو ملعه وحجاب دلیلیدر. مقصود بارگاه لم یزلدن
وار قبول ایتمکله حضور دوستدندن دکل ایسه هیچ
زبان ایتمز سنك قصدك دردوستدر
انتهی کلام نفحات. وبوندن ماعدا حضرت دوستدن
محبت ایتمك ومحبت ایدنلره محبت ایتمك حقنده
نیجه نیجه صحیح حکایتلر وروایتلر واشارتلر وبشارتلر
مذکور ومسطوردر. بناء علی ذلك بو ضعیف
خسته دل دخی آنلری ایشتدکلرینی ایشلمکده عاجز
وناتوان اولدیغم آشکار اولدیغندن بیلکه محبتلری
امید وآمالیله همان مرزبان سرکشته وحیران سکشته

آنلرك احوال واقوال واذکارلرندن خالی دکل
حالته آنلرك افکارلرندن عاری اولمغه نسبته
اولدیغی قریب وبعید ارواح واشباهلرینه معلومدر
اما ها تفحص ما بجهت. برنوعیکه فی زماننا دنیا
انلر ایله مملو وعوام وخلایق اسیله وعلو ایتمشلردر
انلر شونلردرکه طریقت علیه‌یی بیلك آلت معیشت
وکندولره قدرتیاب اولدقدی مقدار عیش
وعشرت ایله هر مذهبده مدخل وهر مشربده
اولوب نه محبت‌ای ونه اتباع انبیا واهواء در
همان برصورته ایله هوای نفسی دعواسیله

هر بری بر گونه طور و حركات ایله نفسه ی تقبیح و تشنیع

ایتمه دوشوب كیتمشدر

اگر انلرك احوال و كیفیتلرن تطویل و تفصیل

ایتمك لازم كلسه صفات دروننه باعث و طعن و تشنیع

بادی بر كیفیات اولدیغندن حق سبحانه و تعالی

جمله مزی اصلاحه ایدوب صدق و خلوص و حسن

نیات ایله رضای ربانی و قرب حضرت سبحانیه باعث

و بادی اولان اقوال و اعمال موفقه و مقرون و خلاف

رضای حق و بعد ذات مطلقه سبب اوله جق احوال

و كیفیاتدن محفوظ و مصون ایلیه آمین بحرمت سید

108

المرسلین و بحرمة الواصلین بحق بجه

تخمیس

محبت اورغنی آزرده حالم . بو روح عشقده سرسم مقالم

می وحدت صونالرن دست قدرته . او دم سرمست وصلی بی زوالم

فنا بحرنده غواص بقایم . هیه دُرّ یقینی بیزوالم

اولالدن آشنای سرّ وحدت . نه قدر حالمی ذوقی كمالم

جو معلوم اوله من قرب قاب قوسینه . عیان اولدیكه بو وهم و خیالم

عماده بی بلالم فی الحقیقه . و ما صورته بو زنده بی بلالم

سریری آن دائمده نشیم . نعیمنده مقید شهسالم

بنی صحان دخی محتاج . نهان اسر كلزار جمالم

بوزمدر سورۀ سبع المثانی . ملتم نسخۀ بی قیدی دقالم

ازلده بزلنده مهر و ماه ایدیجه . بو شهر ایچنده شیخی نوحه الالم

عجب سردر بو وحدت اوزره کثرت وصالی ایچره غربت انفصالم

کتبه الفقیر الحقیر حافظ الحاجی حقی من تلامیذ

صبری افندی غفرالله لهما

سنه ١٢١٢

Süleymaniye Kütüphanesi
Kısmı: Hacı Mahmud
Yeni Kayıt No: 2549
Eski Kayıt No: